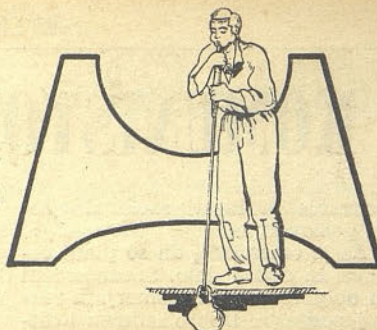

Stalbe

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto XI.

Hrastnik, 8. 2. 1975

Št. 2

Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaletel, Jože Gerhard, Viljem Zaletel ml. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. Izhaja vsakega 5 v mesecu. Naslov: »Steklar« glasilu kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in klišej: AERO kemična in grafična industrija. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (St. 421-1/72 z dne 11. 3. 1974).

KONFERENCA KOMUNISTOV STEKLARNE HRASTNIK

Na konferenci komunistov je spregovoril navzočim članom ZK sekretar Sveta ZK steklarne Hrastnik tovariš VIDOVIČ Franc, ki je med drugim dejal:

Tovarišice in tovariši — komunisti

Današnja konferenca komunistov Steklarne Hrastnik, mora poudariti pomen in odgovornost komunistov in organizacije ZK do delavskega razreda, istočasno mora biti odraz idejnopolitične in organizacijske sposobnosti pri reševanju notranje problematike podjetja. Konferenca ni pomembna samo za člane ZK, temveč mora spremeniti odgovornost do dela za vse člane delovnega kolektiva, zaključke konference pa mora sprejeti kot nujnost, kot je že bilo masnikdaj poudarjeno, da moramo spremeniti samega sebe.

boju delavskega razreda za izgraditev in izpolnjevanje načel naše socialistične in samoupravne družbe.

Družbenopolitične organizacije posebno ZK Steklarne se je aktivno vključila v reševanje kritičnega stanja v našem kolektivu. Ko smo obravnavali prve rezultate našega dela in ko je ekonomska in politična situacija prisilila vse subjektivne činitelje v kolektivu, da se akcijsko in organizirano spoprimejo z nastalo situacijo. Zbori delovnih ljudi, sestanki sindikata in mladih so nakazali problematiko v taki širini, da je to zahtevalo resnejši politični akcijski program ZK Steklarne. V vseh stališčih in sklepih so bile želje in volja nas vseh. Vsak komunist in član delovne skupnosti je lahko našel sebe, se kritično ocenil in s samokritič-

stu in izvajanju delovnih nalog dostikrat pozabljajo na besede, ki so jih izrekli. Vsakdo na svojem delovnem mestu mora spoznati, kaj je delovna disciplina, to mislim, kaj si lahko dovoli in kaj ne. Vendar danes kritiziramo vsi, tisti, ki odgovarjamo za tako stanje in tisti, ki tako stanje koristijo. Če poznamo vsaj malo ustavo bomo videli, da ustava ne daje samo bonitete temveč pred nas postavlja zahtevo po jačanju materialne baze naše socialistične družbe.

In kaj smo delali komunisti v preteklem obdobju. Dokler nas situacija ni prisilila v bolj odkrit in kritičen odnos, smo »zbirali« problematiko, katero bi morali reševati že na delovnem mestu, in jo servirali na sestankih kot najboljšo hrano za slabe odnose. Ne zavedamo pa se, da nas statut ZK obvezuje, da kot člani ZK skušamo problematiko reševati takrat, ko se pojavlja neglede na strokovni ali medsebojni značaj. S tem kopičenjem nerešenih nalog odnosno problemov se ustvarja slab odnos do dela in končno imamo drug do drugega pripravljeneh toliko napak, da v gotovih primerih ne upamo odkrito in tovariško govoriti. Tak način dela zelo slabo vpliva na delovne odnose.

Komunisti postavljam odprto vprašanje, do kdaj bomo delali tako kot nam osebno najbolj ustreza. Ali bomo naše samoupravne akte priredili tako, da bodo stili samovoljno in disciplino ter enkrat za vedno odpravili »nedotakljiv« položaj nekaterih ali nas vseh, če se pregrešimo. Menim, da vodja OZD skupno z vodji TOZD mora ustvariti aktivno delovno vzdušje in v samem vodenju, ne sme biti oklevanj in vedno objektivnih vzrokov ne glede kakšnega problema se lotimo. Kolektivne odgovornosti ne sprejemamo in ni sprejemljiva, zato moramo imeti sistemizacijo delovnih mest in istočasno opise, da bomo lahko vedeli, kdo za kaj odgovarja. Ni navada, da se v referatu navede primer, vendar menim, da bomo videli kako delamo, ga navajam.

Pred nedavnim je zmanjkalo kurilnega olja. Vsi vemo, kaj to pomeni za našo tehnologijo in kaj bi bilo lahko z našo malomarnostjo povzročeno. Bile so milijonske izgube. Ali smo našli vzrok, zakaj je do tega prišlo? Do danes na žalost ne in zakaj ne, ker nimamo točno opredeljenih nalog in odgovornosti. Postavlja se vprašanje da se razčisti kdo je bil odgovoren za primanjkljaj kurilnega olja.

POSLOVANJE — NOTRANJA DISCIPLINA — PLANIRANJE

Zakaj slabi proizvodni rezultati, slabo poslovanje, nizka akumulativnost. To vprašanje je kompleksno in ga je potrebno tudi v takšnem obsegu analizirati.

Steklarstvo kot industrija je v preteklosti baziralo predvsem na principu mojstrstva. Takšni mentaliteti pa je bila prilagojena tudi celotna organizacija s službami. Z delitvijo dela, z ozko specializacijo in z uvajanjem vse večje avtomatizacije steklarstvo prihaja v pravo klasično industrijo. Seveda pa je v takem prehodu potrebno spremeniti navade, reorganizirati službe. Če pa vzporedno s tem prehodom, ki ne sme biti spontan, upoštevamo še bolj krute tržne razmere, se je potrebno temu primerno organizacijsko usposobiti.

Vse navedeno je več ali manj prisotno tudi v našem kolektivu. Vse ostrejša tržna razmera so močno omajale našo poslovno sposobnost v kolektivu pa nismo v zadostni meri izkoristili tako imenovanih notranjih rezerv kot proti utež za premagovanje slabših rezultatov poslovanja.

Opazna se slab izkoristek delovnega časa: zamujanja na delo, predčasno odhajanje z dela, čas malice ni v dovoljenih okvirih, opažamo skupine, ki posedajo v bifeju. V nekaterih oddelkih se tudi sestanki opravljajo med rednim delovnim časom in to sindikata, delavskega sveta, delegacij in ZK.

Se vedno je v tovarni prisotno uživanje alkohola, kar jasno zmanjšuje delovne sposobnosti. Za odpravo navedenih pomanjkljivosti moramo proučiti naslednje:

1. sistem luknanja kartic pri vratarju,
2. čim več del normirati, okrepati službo študij dela, pri normiranju pa uporabljati znane metode REFA ali WORK,
3. določiti čas malice po oddelkih, zadolžiti oddelkovodje, da to kontrolirajo (prepovedati igranje kart),
4. določiti, kateri sestanki se lahko opravljajo med delovnim časom,
5. uzakoniti pri samoupravnih organih pravilo za alkotest med delovnim časom,
6. preanalizirati administrativna dela, jih poenostaviti in odpraviti dvojne evidence,
7. izdelati potrebne pravilnike, ki bodo osnova za boljšo industrijsko disciplino.

(Nadaljevanje na 2. strani)

OBVESTILO

Člane kolektiva obveščamo, da bomo v naslednji številki steklarja objavili članek o poteku konference ZK, ki je bila 1. 2. 1975 in o sklepih, ki so bili na njej sprejeti.

7. kongres ZK Slovenije predstavlja pomembno spodbudo vsem delovnim ljudem pri uresničevanju ustave, istočasno je celotno delo kongresa prevejala idejno politična svežina, nas komuniste pa s sprejetimi stališči in sklepi zavezuje, da jih uvajamo v praksi.

Tudi naša delovna organizacija se je samoupravno organizirala kot zahtevajo ustavna dopolnila in naša ustava. Predlog nove ustave je bil obravnavan v vseh sredinah našega družbenopolitičnega življenja, tako, da je sleherni član naše socialistične samoupravne družbe imel možnost pri graditvi temeljnih socialističnih odnosov, ki smo jih z novo ustavo sprejeli.

Menim, da je pri uvajanju ustavnih dopolnil v življenje ZK v našem podjetju bila aktiven nosilec vseh akcij in istočasno usmerjalo delovanje vseh družbenopolitičnih organizacij.

Samoupravno, s tem mislim organizacijsko, smo organizirani, vendar menim, da smo prišli do faze, ko moramo pričeti krepiti samoupravni položaj delavskega razreda in delovnih ljudi v razpolaganju z rezultati dela. ZK se zaveda njene družbene vloge v

notstjo pristopil v pomoč za izpolnjevanje nalog, katere smo si zadali.

Akcija komunistov in vseh subjektivnih sil v kolektivu, je pokrenila aktivnost na vseh področjih našega dela. Vendar smo v fazi, ko mora vsak član delovne skupnosti odgovarjati za svoje delo. Menim, da je potrebno, da samokritično ocenimo tudi naše medsebojne odnose.

Postavlja se vprašanje, kako delujemo, odnosno kako komuniciramo med seboj, kako se obnašamo in kakšno klimo želimo ustvariti s svojim delovanjem. V kolektivu je opaziti, da nekateri z vsakodnevnimi »svežimi« dezinformacijami ali slabe informiranosti, ustvarjajo težnjo po anarhiji. Moramo priznati, da nekateri s svojimi flegmatskimi odnosi do reševanja vsakodnevnih problemov, mnogokrat poenostavijo probleme, čeprav so življenjsko važni za nas vse. Soočiti moramo kritičnost pri razreševanju problemov in vsakodnevno skrajnost v kritiki. So struje, ki hočejo ustvarjati javno mnenje, mnenje na vseh nivojih družbenopolitičnega dela pri nas, kritika na odgovornost do dela in pravičnost, vendar na svojem delovnem me-

KONFERENCA KOMUNISTOV STEKLARNE HRASNİK

(Nadaljevanje s 1. strani)

Lom in zastoj v proizvodnji sta izraziti postavki slabega poslovanja.

Na sam lom lahko vpliva več faktorjev in to od sprejetja naročila, priprave steklene mase, izdelave orodja, zainteresiranosti izvršiteljev in pa notranjega transporta. Temu lahko botruje še neodgovorno obnašanje, nezainteresiranost pri delu in pa neznanje.

Sprejem naročil je prvi kontakt kupca s proizvajalcem, zato je treba ob tej priliki skristalizirati vse zahteve kupca, da proizvajalec dejansko presodi ali je naročilo pod pogoji, ki se tu zahtevajo ali pa je pri takšnih odločitvah potrebno mnenje tehnologa.

Usluge, ki jih nudijo TOZD IV in TOZD V in delovna skupnost skupnih služb z proizvodnimi TOZD.

Proizvodni TOZD, ki s svojimi izdelki nastopajo direktno na tržišču, poslujejo in se soočajo z vsemi problemi, ki se na tržišču pojavljajo, kvaliteta, dobavni roki, cene. Če to primerjamo z poslovanjem TOZD, ki vršijo usluge proizvodnim TOZD je tu določena razlika. Naloga TOZD, ki vršijo usluge proizvodnim TOZD je ta, da pravočasno in strokovno izvršijo svoje usluge, kar naj bi omogočalo proizvodnim TOZD, da ustrezajo zahtevam kupca. Predvsem je tu problematično orodje, da je pravočasno izdelano, količinsko in kvaliteto. Dostikrat je za časovno tisko pri izdelavi vzrok slabo planiranje (zamenjava asortimenta; posebne želje kupcev, slabo poznavanje trga).

Dober plan po možnosti dvovariatni omogoča dobro operativno, ta pa je pogoj za dobro proizvodnjo. Tudi vzdrževanje strojev in naprav je vredno omeniti. Ta služba v vseh TOZD ni na zadovoljivi ravni. Večja je stopnja avtomatizacije, bolj zahtevno je vzdrževanje. Težave pa nastopajo pri vzdrževanju zaradi slabe preskrbe s pomožnimi materiali, zaradi problemov s časovnimi zastoji pri uvoženih rezervnih delih.

Lom v proizvodnji je treba tekoče analizirati po asortimentu, iskati vzroke, ki povzročajo lom in ugotovljene vzroke tudi takoj odpravljati.

Velik vpliv na lom v preteklem letu ima tudi velika fluktuacija ljudi predvsem v kontroli. Vplivale pa so tudi razne pregrupacije delavcev iz grupe v grupo. Da se to ne bi ponovilo v prihodnje se predlaga naslednje: izdelati perspektivne plane delovne sile s posebnim poudarkom za izobraževanje ljudi v direktni proizvodnji (praksa, seminarji, tečajji). Tudi za mlade ljudi, ki prihajajo v podjetje z ustrezno izobrazbo-poklicem je potrebno organizirati metodično dodatno izobraževanje za naloge, ki jih bodo opravljali v kolektivu.

Notranji transport. Ta je v našem kolektivu problematičen, bilo je precej razprav, zaradi tega so bile podane že določene zadolžitve službam in posameznikom, verjetno je nujno sprejeti sklep, da se notranji transport organizira in uredi do faze, ki bo funkcionalno ustrezala obstoječi proizvodnji.

Na boljše poslovanje je vplivalo zmanjšanje obratne in upravne režije. Tudi tu je potrebno izdelati določene analize, ki naj bi

pokazale možnosti racionalnejšega poslovanja.

Ze je omenjeno, da so plani osnovna za dobro delo. Srednjeročni in dolgoročni plan usmerjata razvoj podjetja. Dobro izdelan kratkoročni plan pa je osnova za zadane naloge v tekočem letu. Kratkoročne plane še razčlenjujemo na plane v krajših časovnih obdobjih kot so dvomesečni, tromešeni, mesečni in tedenski plan. Plani za krajša časovna obdobja so glede na ostale plane bolj precizno izdelani. Tako mesečni in tedenski plan praviloma ne bi smela odstoptati od konkretnih nalog. Težja tržna situacija je sicer neko opravičilo, da kratkoročni plani niso vedno usklajeni po optimalnih zahtevah, ki jih narekuje proizvodnja. Jasno je, da se celotni problematiki ne moremo izogniti, vendar to pogojuje dražjo proizvodnjo. Zato službe, ki so odgovorne za pripravo planov, morajo storiti več na področju tržnih raziskav, ki bodo temelj realnejšim planom.

Srednjeročni plan, ki je bil izdelan do leta 1975 je dejansko z zaključkom te rekonstrukcije zaključen, zato je potrebno, da se izdelajo srednje in dolgoročni plani podjetja, ki naj bodo osnova nadaljnje usmeritve podjetja.

NAGRAJEVANJE — STIMULACIJA

Pravilno nagrajevanje in stimulacija je eden najučinkovitejših faktorjev k dvigu proizvodnosti, dobrih medsebojnih odnosov in nasploh uspešnosti vsakega proizvodnega, kakor tudi neproizvodnega podjetja ali ustanove. Metod in načinov iz tega področja je relativno veliko, vendar vsaka metoda ni primerna in uspešna za posamezno vrsto proizvodnje. Zato je metoda, ki si jo delovna organizacija izbere za obračun osebnega dohodka bistvenega pomena. Je pa tudi del celovitega sistema organizacije proizvodnje, kakor tudi odraz stopnje organiziranosti njegovega deleža k skupnemu uspehu delovne organizacije.

Pravica slehernega delovnega človeka v naši družbi je pravično plačilo za vloženo delo in uspeh, ki ga z njim doseže. Dolžnost delovne organizacije pa je zagotoviti vsakemu članu delovne skupnosti nagrado, ki je odraz prispevka njegovega dela k skupnemu uspehu delovne organizacije.

S tem problemom, ki je med ostalimi potreben takojšnje obravnave in v zvezi z njim sprejeti določene ukrepe, se srečujemo tudi v naših temeljnih organizacijah združenega dela. Naloga nas vseh, predvsem pa članov ZK je, da pospešimo izdelavo našim pogojem najprimernejšo metodo nagrajevanja in stimulacije.

Naša proizvodnja je že v okviru posameznih TOZD in med njimi tako raznolika, da bo potrebna izredna pazljivost in doslednost, da se vsaka vrsta proizvodnje in vseh spremljajočih delovnih mest ter služb, posebej obdela. Določiti se morajo kriteriji, ki bodo res stimulansi, ne pa avtomatsko povečanje osebnih dohodkov brez temu ekvivalentnega delovnega uspeha. Dosedanja praksa nagrajevanja je bila v večini primerov, ki so morda v enaki meri pomembni za dober končni uspeh,

kot na primer: kvaliteta, odnos dobrih izdelkov proti vsem izdelanim, prihranki pri materialu, izkoriščenost delovnih sredstev in podobno.

Vendar pa bi ostali na pol poti, če v sistem ne bi zajeli vseh delovnih mest. Do sedaj smo se venomer zadovoljevali z ugotovitvami, da stimulacija za boljše delo na delovnih mestih, kjer dela niso normirana, ni mogoča ali je neučinkovita. Ze takoj pa je prihajalo do očitkov o nekakšnem privilegiju enih in nepravilnem tretmanu drugih delovnih mest. Bolj upravičene pripombe, ki pa so dnevno prisotne, je premajhna odgovornost nekaterih tistih delavcev, ki ne delajo po normi.

PREMIJE — PREMIRANJE

Tako se z namenom odpravljanja neodgovornosti in večjega prizadevanja pri delu srečujemo z drugo obliko motivacije za boljše delo, to je: s pojmom premije in premiranja za delavce, ki ne delajo po normi.

Temeljna baza, ki se s premiranjem povečuje ali zmanjšuje, v vsakem primeru obračunska osnova (100% OD) za vsako izmed obravnavanih delovnih mest. Da bi se dosegel zelen rezultat, je osnova za premiranje določeno delovno mesto z ustreznimi premijskimi osnovami. Te so specifične in se z boljšim ali slabšim delom posameznega zaposlenega na delovnem mestu odražajo v boljšem ali slabšem poslovnem rezultatu. Nekateri osnove za premiranje posameznih delovnih mest so naslednje:

- dosežena akumulacija podjetja,
- doseženi povprečni dohodek (OD) vseh zaposlenih,
- fizični obseg proizvodnje,
- fizični obseg prodaje in vrednost prodanih izdelkov (realizacija),
- hitrost obračanja sredstev in zaloge gotovih izdelkov,
- doseganje delovnega učinka v proizvodnji,
- obseg nedovršene proizvodnje itd.

Iz tega se vidi, da je možno vsako delovno mesto premirati po realnih osnovah brez bojazni, ali je premija upravičena ali ne, ker so pogoji že vnaprej definirani.

Osnovno načelo ustreznosti premijskih osnov in meril je njihova motivacijska vrednost. Premije vrednostno ne smejo biti premajhne, ker nimajo motivacijskega učinka, na drugi strani pa ne prevelike, ker povzročajo slabe medsebojne odnose.

INVENTIVNA DEJAVNOST

Uveljavljanje novih elementov tehničnega in tehnološkega razvoja je za vsako gospodarsko organizacijo usodnega pomena. Gospodarska organizacija mora skrbeti, da izpopolnjuje in dopolnjuje svoj proizvodni program, tako da so proizvodi, ki jih daje na tržišče, vedno interesantni in konkurenčni.

Iskanje novih tehničnih možnosti in racionalnejših delovnih postopkov pomeni za člane delovne skupnosti dodatno obremenitev. Brez zavestnega vzpodbujanja in usklajevanja inventivne dejavnosti se nove ideje in rešitve pojavljajo le slučajno. Zato je nujno, da delovna organizacija stalno

razvija inventivno dejavnost članov delovne skupnosti, kar pomeni, da mora angažirati vse umske sposobnosti članov delovne skupnosti za uvajanje boljših načinov proizvodnje, ki vodijo k optimalnim poslovnim uspehom. Ta dejavnost mora biti organizirana in z oblikami materialne in moralne motivacije stimulirana k iskanju naslednjih pojavnih oblik hitrejšega tehničnega razvoja: izumov, inovacij, racionalizacij in iniciativnih predlogov.

Tako zaključen sistem nagrajevanja bo dal zanesljive rezultate, kakršnih si vsi člani želimo in smo jih dolžni tudi zagotoviti.

Kot komunisti ne mislimo oblikovati nobenih konkretnih predlogov, ker imamo za to službe, vendar menimo, da sistem nagrajevanja, ki ga imamo sedaj, ne ustreza in ni v skladu z ustavno vsebino in dejanskimi rezultati vložene dela.

KADROVSKA POLITIKA

O kadrovske službi oziroma o ciljnih kadrovske politike pričnemo razpravljati takrat, ko formiramo poslovno politiko in njena načela. Sestavni del poslovne politike je kadrovska politika in če to potenciramo je to resnejši del. Del upravljanja podjetja ali del celotne poslovne politike podjetja je zopet v kadrovske funkciji. Kadrovska funkcija pa opravlja na nivoju usmerjanja in določanja organov samoupravljanja, to se pravi celoten kolektiv s predstavniki organi in družbenopolitičnimi organizacijami v delovni organizaciji.

Kadrovska politika je celota ukrepov, pravilnikov, navodil, predpisov in postopkov, ki se morajo upoštevati in uvajati v podjetju enotno, s smotrom izpolniti in zagotoviti cilje gospodarske organizacije ter delavcev.

Vsi ti ukrepi, navodila in predpisi v podjetju, ki zadevajo zaposlenega delavca vplivajo na produktivnost in uspešnost njegovega dela.

Če upoštevamo, da imajo delavci še svoje osebne probleme, ki tudi močno vplivajo na njihovo storilnost, potem moramo vedeti, da so delavci pripravljani toliko več ustvarjati za skupnost, kolikor bolj zadovoljivo rešujejo individualne primere kot so stanovanja, prehrana, vožnja z dela in na delo, delovno okolje, zdravje delavca, samo delo in primerna nagrada za vloženo delo.

Kadrovska politika mora jasno definirati smotre in namen, ki jih želi doseči gospodarska organizacija s kadri — delavci. Kot taka je potrebna tudi za urejanje medsebojnih odnosov. Za njo moramo določiti pota, načine in sredstva, s katerimi bomo lahko dosegli cilje kadrovske politike. Glede na predvideni razvoj gospodarske organizacije mora biti toliko elastična, da je uporabna v vseh pogojih razvoja podjetja in obenem dolgoročno in stabilna. V kadrovske politiki moramo upoštevati interese delavcev tako kakor interese občinske skupnosti in splošni družbeni razvoj in napredek. Biti mora jasno in nedvoumno formirana, biti mora javna. Biti mora napisana, da je s tem omogočena kontrola njenega izvajanja.

(Nadaljevanje na 3. strani)

KONFERENCA KOMUNISTOV STEKLARNE HRASTNIK

(Nadaljevanje z 2. strani)

— Koncept kadrovske politike morajo obravnavati:

- a) družbenopolitične organizacije,
- b) samoupravni organi,
- c) zbori delovnih ljudi,
- d) strokovna določila, ki bodo morala zagotoviti izvajanje sprejete kadrovske politike.

— Pravilno formulirana kadrovska politika mora biti ovira samovolji posameznikov, prav tako pa mora jasno formulirana kadrovska politika odrediti odgovornosti in dolžnosti tudi tistim manj vplivnim delavcem, ki bi se radi neodgovornosti za sprejeta načela izognili.

— Glede na našo delovno organizacijo in problematiko v okviru kadrovske politike, moramo organizirati v kadrovski službi oddelke za pravne posle, izobraževalni center, kadrovsko operativno, ki bo izdelala kategorizirane analize, skrbela za sistemiziranje delovnih mest, koordiniranje s socialnim delavcem in industrijskim psihologom, industrijsko psihologijo, socialno službo, družbeni standard ter vse kar se navezuje na delo in usmerjanje kadrovske službe.

— Posebno področje, ki še ni urejeno, so interni akti TOZD in posebna sistemizacija in opisi delovnih mest. Sklep današnje konference naj bi bil, da se interni zakonodaji in izobraževanju v osnovnih obratih da prioriteta.

— Da bi ta sklep bilo možno uresničiti, moramo zagotoviti ustrezna sredstva za formiranje novih delovnih mest.

INFORMATIVNOST

Izrednega pomena je v času formiranja nove samouprave resnična in pravočasna informiranost. Nov način dela in spremembe, ki temu sledijo, zahtevajo tolmačenje vsakega samoupravnega akta, odločitve na poljuden način, jasen vsem članom OZD steklarne Hrastnik. Ze v samoupravnem sporazumu so pod poglavjem X dva člena, ki opisujeta načelno pravo o informiranosti vseh delovnih ljudi OZD. Na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju in ureditvi medsebojnih razmerij našega podjetja, je bil nato pripravljen samoupravni sporazum o obveščanju članov naše delovne skupnosti.

V sporazumu so jasno prikazani načini, oblika in sredstva, ki služijo za obveščanje celotnega kolektiva. Vprašanja o zadostni obveščeni so stalno prisotna na sestankih družbenopolitičnih organizacij. Lahko se vprašamo, koliko je v teh vprašanih resnice, ali so samo plod razgovorov ljudi, ki jim nova organiziranost naše samouprave ni najbolj pri srcu. Če naredimo kratko analizo o načinu sredstev in obliki obveščanja, dobimo dokaj jasno stanje.

Imamo tovarniški časopis, ki izhaja mesečno. Vprašajmo se ali smo toliko iskreni, da lahko rečemo sami pri sebi, da smo časopis prebrali od prve do zadnje strani in so nam pri tem vsa dogajanja v podjetju, ki so tu opisana, jasna. Mogoče lahko rečemo, da so nam jasna, lahko pa ob enem prav tako trdimo, da nam niso jasna. To lahko sklepamo na osnovi že pred časom predlagane rubrike »Vi vprašujete, mi odgo-

varjamo«, na katero ni bilo zadovoljivega odziva. To je konkreten primer, kako ne bi smeli delati, če imamo priložnost na pravem mestu in javno postaviti vprašanje, pa naj bo to še tako neprijetno. Pri tem ne smemo pozabiti, da je informiranost mladine v okviru lista Steklar »Glas mladih« zelo dobro organizirana in zastavljena. Samoupravni sporazum o obveščanju naševa vse javne tribune in razglasne postaje. Mogoče se premalo poslužujemo obveščanja prek priložnostnega informatorja in to v posebnih primerih, ko bi lahko s hitro in pravilno informacijo, pa naj bo še tako boleča, dosegli razumevanje vseh.

Vsi se moramo zavzeti, da bo informator pojasnjeval probleme, ki v kolektivu ustvajajo vzdušje negotovosti in to negotovost s kratko in jasno informacijo presekal in pojasnil. Vsaka informacija, ki pride pravočasno in razumljivo formirana med ljudi, bo dosegla pravilen in zaželen efekt. Prav v teh primerih se ne smemo posluževati starega pregovora »molk je zlato«, temveč bi ga morali obrniti »pravilna informacija s temeljito in jasno obrazložitvijo je zlato«. Danes smo pač tako daleč, da pavšalna informacija ni in ne sme biti praksa.

Zelimo, da se vsak delavec vključi v novo samoupravo oziroma, da sodeluje pri odločitvah pravilno informiran, ker bo le tako odločal z občutkom, da mu ni ničesar prikrito.

Jasno je, da vsakega izmed nas najbolj zanima, kako podjetje posluje, kakšni so ekonomski pokazatelji, za katere vemo, da niso rožnati in kolikšna bo vrednost točke. Zato predlagamo, da se po izdelanem mesečnem obračunu (v vsaki TOZD) napiše na papir — informator stanje o poslovanju v preteklem mesecu, obenem pa že nakaže smer, kako naj bi delali, da bomo dosegli čim boljše rezultate oziroma popravili slabe.

Vse to komuniste zavezuje, da polagamo izredno pozornost vsestranski informiranosti. Prav iz tega razloga nam morajo biti vsa gibanja v podjetju popolnoma jasna. S tem se izognemo nekonstruktivnih debat. Ne moremo se spuščati v debate, v katerih bi ovrgli pojasnila na določena mišljenja, ki se pojavljajo in nimajo z našo samoupravno ureditvijo nič skupnega. Pri tem pa tudi pozabljamo, da smo še vedno in bomo kot podjetje celota in moramo tako tudi delati. Jasna nam mora biti ekonomska politika in njeno stanje v podjetju v vsakem trenutku. Vse informacije smo dolžni na pravilen in razumljiv način tolmačiti vsakomur v okviru OZD. Ne smemo se zanašati samo na pismeno informativnost, vsakega člana naše OZD zanima, jo tudi žive informacije, ki jih želijo slišati iz ust predpostavljanih oziroma sodelavcev, še posebno pa smo dolžni te informacije pravilno in jasno obrazložene dati mi komunisti.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

V našem podjetju je samouprava doživljala svoje spremembe v tem smislu, da so bile v preteklem obdobju organizirane različnejše oblike z željo, da se z

decentralizacijo doseže kar najbolj neposredna oblika odločanja. Prehod na ekonomske enote in delavske svete ekonomskih enot pa ni bilo zaželenega uspeha, ker ni bilo ustrezne materialne podlage.

Zato ta oblika ni dosegla svoje družbenopolitične vloge pri nadaljnjem razvoju podjetja. Skladno z drugimi družbenopolitičnimi spremembami smo tudi v Steklarni Hrastnik ob uveljavitvi ustavnih dopolnil in same ustave pričeli z novo organiziranostjo. V ta namen je bila imenovana posebna komisija, ki naj bi reorganizacijsko in samoupravno določila novo obliko dela v podjetju. Ta komisija je že v septembru 1973 izdelala osnutek predloga samoupravnega sporazuma s celotno organiziranostjo na nivoju podjetja in v posameznih TOZD. Tako smo prvič dobili, oziroma izvolili in imenovali samoupravne organe na nivoju podjetja in posameznih TOZD, ki so imeli pri odločanju tudi materialno podlago. Razprave po zborih delovnih ljudi so pokazale, da se člani delovne skupnosti strinjajo s predlogi. V ta namen je bilo več zborov delovnih ljudi po posameznih organizacijskih enotah in so te organizacijske enote ostale temeljne organizacije združenega dela. Po predhodni organiziranosti pa so bili za podjetje kot celoto, kakor tudi za posamezno TOZD izvoljeni organi samoupra-

ve in izvrševanja. Tako imamo na nivoju podjetja skupščino in izvršilne organe, v posameznih TOZD (razen menze) pa samoupravne organe in izvršilne organe. Volitve so bile izvršene v skladu z zakonom. To pomeni, da so vsi samoupravni kolektivno izvršilni in individualno izvršilni organi bili izvoljeni na podlagi obstoječih predpisov. Njihova mandatna doba traja dve oziroma štiri leta in so v tem obdobju dolžni izvrševati določila samoupravnega sporazuma in drugih sprejetih aktov.

OZD Steklarne Hrastnik vključuje:

TOZD I ročna in polavtomatska predelava steklene mase in zmesarna,

TOZD II avtomatska predelava steklene mase z vzdrževanjem,

TOZD III slikarnica s satenirnico,

TOZD IV orodjarna s strugarško in cizlersko delavnico,

TOZD V energetika s ključavničarsko delavnico, elektrodelavnico, mizarsko delavnico, kisikarno in butansko napravo,

TOZD VI menza in počitniški domovi z bifejem,

TOZD VII skupnost skupnih služb.

Naslednji tabeli prikazujeta pogostost zasedanj oziroma sestankov samoupravnih organov od časa njihovega formiranja pa do danes (podatke so posredovali vodje TOZD).

Število sestankov samoupravnih organov v TOZD in DSSS

Samoupravni organ	TOZD I	TOZD II	TOZD III	TOZD IV	TOZD V	DSSS
Delavski svet	9	9	8	9	6	7
Odbor za gospodarstvo in planiranje	14	5	6	2	4	2
Odbor za delovna razmerja in kadre	12	19	4	8	14	10
Odbor za varstvo pri delu in požarno varnost	1		1	1		—
Odbor za izrekanje ukrepov	3	4	3	3	1	2
Odbor za stanovanjske zadeve in družbeni standard	1	2	3	4	2	6
Komisija za varstvo žena in mladine	—	—	—	—	—	—
Komisija delavske kontrole	1	1	6	2	2	3

TOZD VI menza in počitniški domovi z bifejem imajo zaradi majhnega števila članov vse samoupravne organe združene v zboru delovnih ljudi, ki pa je imel do sedaj 10 zasedanj.

Delo samoupravnih organov je oteženo, ker le ti nimajo pravnih in poslovnih, na podlagi katerih bi lahko konkretno odločali o posameznih problemih in jih sproti reševali. Zaradi tega se številne razprave razvlečejo in ne dajo končne rešitve.

Glede na ugotovitve, da so izdelani (nesprejeti) sporazumi, pravilniki in poslovnik vzrok za oteženo delo samoupravnih organov v TOZD, dajemo v nadaljevanju prikaz stanja potrebnih samoupravnih aktov.

Samoupravni sporazum o merilih za delitve osebnega dohodka in osebnih dohodkov slovenske steklarne industrije. Ta samoupravni sporazum je osnova samoupravnega sistema in združenja (Nadaljevanje na 4. strani)

Iz dela občinske skupščine občine Hrastnik

Izveček iz sklepov, sprejetih na 5. skupnem zasedanju zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne 5. 11. 1974.

1. Delegati vseh treh zborov Skupščine občine Hrastnik so na tem zasedanju razpravljali in sklepali o novem statutu občine Hrastnik. Po razpravi v delegacijah in v organih družbenopolitičnih organizacij v občini so se do predloga statuta izoblikovala nekatera stališča, ki so jih delegati na zasedanju sprejeli in so

Čitajte

STEKLARJA

Konferenca komunistov steklarne Hrastnik

(Nadaljevanje s 3. strani)

vanja. V letu 1974 je doživel 2 spremembi, glavni iniciator je Steklarna Hrastnik. Z letom 1975 se prehaja na novo obliko združene kemične industrije in je bil dan osnutek v razpravo članom delovne skupnosti in samoupravnim organom že v novembru.

Ta akt predstavlja temeljno obliko in osnovo sporazuma o razporejanju in delitvi dohodka v okviru panoge, istočasno pa tudi osnovo za delitev dohodka za posamezni TOZD. To pomeni, da je bil samoupravni sporazum za leto 1974 sprejet, za leto 1975 pa je še v obravnavi. Predlog je dokončno izdelan.

Samoupravni sporazum o združevanju in ureditvi medsebojnih razmerij v podjetju Steklarna Hrastnik je bil kot osnutek izdelan v oktobru 1974. Po izvršenem konstituiranju je bilo potrebno opraviti na podlagi odločitve sodišča ustrezne spremembe, ki so bile posredovane skupščini podjetja. Sporazum z vnesenimi spremembami je sodišče potrdilo. Sprejeti so statuti TOZD in tudi registrirani pri sodišču.

Sprejet je statut podjetja kot celote in registriran pri sodišču.

Ze v preteklem letu je bil izdelan osnutek samoupravnega sporazuma o obveščanju, regresiranju v samskem domu in počitniških domovih, poslovniki o delu samoupravnih organov, kakor tudi nekateri drugi akti, vendar niso bili v javni razpravi.

Poleg že navedenih samoupravnih sporazumov so pripravljene za obravnavo še naslednji akti:

- nomenklatura poklicev, ki je del sistemizacije,
- samoupravni sporazum o združenju kemične industrije,
- samoupravni sporazum o razmerju odnosov delavcev v združenem delu (pravilnik o delovnih razmerjih za podjetja in enote),
- samoupravni sporazum o obveščanju,

tako postala sestavni del novega statuta občine Hrastnik.

Osnovna značilnost novega statuta je v tem, da imajo v njem svoje mesto vse družbenopolitične organizacije v občini, da je usklajena struktura občinske skupščine z določili nove ustave, da so posebej opredeljene samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti v občini.

Posebni poglavji v statutu sta namenjeni ljudski obrambi in samozaščiti. Ker so se delegati iz vseh delegacij in konferenc delegacij s predloženim besedilom predloga, ki je bilo dopolnjeno z obrazložitvijo predsednika komisije za statut, strinjali, je bil statut občine Hrastnik sporazumno, soglasno sprejet.

Posebej so delegati razpravljali o določitvi 128., 129. in 130. člena, ki določajo način delovanja občinske skupščine. Sporazumeli so se, da zaradi specifičnih pogojev v občini vsi trije zbori tudi v bodoče razpravljajo in odločajo o nekaterih najvažnejših zadevah na skupnih zasedanjih, v primerih, ki jih določata 129. in 130.

- samoupravni sporazum o štípendiranju in izobraževanju,
 - samoupravni sporazum o pripravnikih,
 - samoupravni sporazum o učencih v gospodarstvu,
 - samoupravni sporazum o razporejanju invalidov,
 - poslovniki o delu samoupravnih organov,
 - pravilnik o delavski kontroli,
 - pravilnik o poslovni tajnosti podjetja in sprejemanju tujih strank,
 - pravilnik o inventuri,
 - pravilnik o knjigovodstvu.
- Pripravljamo pa še naslednje akte:
- pravilnik o potnih stroških in reprezentanci,
 - pravilnik o sredstvih skupne porabe,
 - pravilnik o organizaciji zaščite, onesnaženosti in odplak voda,
 - pravilnik o prodaji odpadnega materiala članom delovne skupnosti,
 - poslovniki o pisarniškem slovanju.

Ni pa še posebnih določil o izdelavi aktov glede sistemizacije (ki pa je obvezna v okviru samoupravnega sporazuma), organizacije podjetja in sporazuma za delitev dohodka in osebnih dohodkov v delovni organizaciji in TOZD.

Iz povedanega izhaja, da bi OZD Steklarna Hrastnik kot delovna organizacija z mnogimi TOZD in DSSS morala imeti vse ustrezne akte. Da vseh teh nimamo, je brez dvoma eden glavnih vzrokov pomanjkanje strokovnega kadra (nimamo tajnika samoupravnih organov, za katerega se zahteva višja strokovna usposobljenost pravne smeri). Kljub temu pa je potrebno najti način, da bodo samoupravni organi v najkrajšem času dobili manjkajoče sporazume, pravilnike in poslovniške in bo na ta način odstranjena ena glavnih ovir za uspešnejše delo.

člen, pa odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti na ločenih zasedanjih.

Statut občine Hrastnik bo začel veljati 30. dan po objavi v Uradnem vestniku Zasavja. V roku šestih mesecev po uveljavitvi novega statuta pa morajo biti usklajeni vsi akti občinske skupščine in drugih organov z njegovimi določili. Prav tako morajo v istem roku z določili statuta uskladiti svoje akte tudi samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, TOZD, OZD in druge organizacije v občini.

S sprejetjem statuta občine je zaključeno obdobje, v katerem je bilo potrebno prilagoditi in sprejeti v ta dokument določila nove ustave SRS.

2. Na istem zasedanju sta bila sprejeta še dva pomembna dokumenta, ki bosta v prihodnje urejala oblikovanje in delovanje občinske skupščine Hrastnik in njenih organov.

Prvi je odlok o oblikovanju skupščine in o določitvi delegatskih mest v posameznih zborih skupščine občine Hrastnik.

Ta odlok zagotavlja pravilno zastopnost vseh področij družbenega delovanja v posameznih zborih naše občinske skupščine. Določeno je število delegatskih mest v posameznem zboru za posamezno delegacijo oziroma konferenco delegacij, prav tako pa je določen ključ, po katerem se delegirajo delegati na zasedanja v občinski skupščini.

Drugi dokument je poslovnik za delo občinske skupščine, ki v podrobnosti ureja delovanje občinske skupščine in njenih organov.

Delegati so na svojem 5. zasedanju sprejeli v formalno pravnen pogledu tri izredno pomembne dokumente za našo občino, vendar bo za njihovo izvajanje, ki mora slediti duhom nove ustave, potrebno močno angažiranje in razumevanje njihovega bistva pri vseh, ki bodo tako ali drugače sodelovali in izvajali naloge s področja izvajanja ljudske oblasti.

3. Delegatom je bila na tem zasedanju posredovana tudi informacija o realizaciji programov (finančnih) samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1974 in predlog za financiranje programov samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1975.

Z ozirom na dejstvo, da so zbori delovnih ljudi in zbori občanov v naši občini že sprejeli poročila o dosedanjem delu SIS in tudi predloge za njihovo delo, kakor tudi predloge za njihovo financiranje v letu 1975, so delegati po krajši razpravi informacijo vzeli na znanje.

4. Z ozirom na težave, ki so se v letu 1974 pojavile na področju financiranja splošne (proračunske) porabe, ki bi morala potekati po določitvi posebnega družbenega dogovora v SR Sloveniji, so delegati v skupščini občine Hrastnik sprejeli aneks k temu dogovoru. S tem dodatkom je dokončno, v formalnem pogledu urejeno vprašanje dopolnilnih sredstev za občino Hrastnik. Po spremenjenem dogovoru bi občina Hrastnik prejela za leto 1974 1.600.000 dinarjev za potrebe v občinskem proračunu.

Vzporedno s to odločitvijo so delegati na tem zasedanju spreje-

li tudi odlok o financiranju proračunskih potreb v prvih treh mesecih leta 1975.

5. Na predlog izvršnega sveta in komisije za kadre, volitve in imenovanja je skupščina ustanovila komisijo za družbeno načrtovanje v občini Hrastnik ter imenovala za njenega predsednika tov. Franja KRSNIKA, stanujočega v Hrastniku, Log 1, člani pa so: Ivan Rupnik, inž. Srečko Klenovšek, Mirko Štrosmajer, Jože Klanšek, Drago Kozole, Anton Jagodič, inž. Marjan Perger, Robert Halzer, inž. Franc Selan, sekretar skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti v občini Hrastnik.

Naloga komisije je, da glede na novo vsebino in funkcije, ki jo družbenemu planiranju dajeta zvezna in republiška ustava ter v skladu s temeljnim zakonom o družbenem načrtovanju ter družbenim dogovorom o pripravljani družbenega plana Jugoslavije za obdobje od 1976—1980 ter po znanih stališčih in sklepkih za pristop k izdelavi družbenega plana na SR Slovenije za čas od 1976—1980, pripravi ustrezno gradivo, koordinira delo med vsemi prizadetimi dejavniki v občini in izdela osnutek družbenega plana razvoja občine Hrastnik za čas od 1976—1980.

6. Na predlog komisije za kadre, volitve in imenovanja so delegati vseh treh zborov soglasno izvolili za ravnatelja osnovne šole NHR Hrastnik za naslednja štiri leta tov. Valentina MOLJKA, dosedanjega ravnatelja te šole.

Prav tako so delegati sprejeli sklep, da se z 31. 12. 1974 razreši dosedanja komandir Postaje milice v Hrastniku tov. Ivan SREBOTNIK, ki bo s tem dnem starostno upokojen, na njegovo mesto pa so imenovali tov. Ludvika LIPOVŠKA.

7. Končno so delegati na 5. zasedanju vseh treh zborov skupščine občine Hrastnik sprejeli sklep o najetju kredita v višini 1.000.000 din za financiranje sanacije plazov v občini v letu 1974 in 1975.

Kredit je odobren iz rezervnih sredstev republiškega proračuna brez obresti, vrniti pa ga bo morala občinska skupščina v letih 1977—1981.

Izkoriščamo to priložnost za to, da zaželimo vsem delovnim ljudem in občanom naše občine srečno in uspehov polno novo leto 1975.

Sekretariat
Skupščine občine Hrastnik

ZAHVALA

Vsem svojim sodelavkam in sodelavcem v TOZD 1, se zahvaljujem za vso pozornost in darila, ki so mi jih izročili ob mojem odhodu v pokoj. Vsem članom kolektiva želim še v bodoče mnogo delovnih uspehov pri razvoju podjetja.

Meterc Angela

Program designa za onix steklo

Design oddelek je po dogovoru s TOZD I pripravil program za proizvodnjo v onix steklu. Podajam najprej analitični del, ki je tudi izhodišče programa:

1. Glavna značilnost onix stekla je vsak izdelek barvno drugačen od drugega, to pa pomeni, da izdelujemo unikate, vendar serijsko. Ta izredna prednost je opozorilo, da je onix sam po sebi zanimiv in da ne gre prenašati v to steklo kakršnekoli obstoječe proizvodnje. Drugače povedano, ne bi smeli z onixom posnemati drugo proizvodnjo in materiale. Tu je izjema le antični videz nekaterih obstoječih posod, ki se v tem steklu izredno dobro izrazijo (amfora) itd. Sicer pa je edini cilj lahko le lasten izraz — ideja, se pravi, dati je potrebno temu steklu oziro-

3. Ne gre prezreti izrednega učinka avtoosvetlitve izdelka, to pomeni, da lahko izdelki nastopajo kot svetleča skulptura ali celo kot svetilo za posebne ambijente.

mo amfore delali v oker barvi, avtoosvetljene skulpture pa ne v najtemnejšem odtenku barve.

6. Važen dejavnik je tudi kvaliteta izdelave. Izdelki iz onixa mo-

Program

1. Prvi del programa (A, B) z oblikovne plati ni originalen; gre namreč za stilizirani prikaz starih posod iz stekla, ki izhajajo izpred 1000 do 2000 let. Mišljenja sem, da se te oblike lahko zelo dobro izrazijo v onixu in tudi s prodajo verjetno ne bi bilo problemov. Novejše so oblike posod pod C, D, E, vendar tudi ta del pro-

Predlog programa A

Predlog programa B

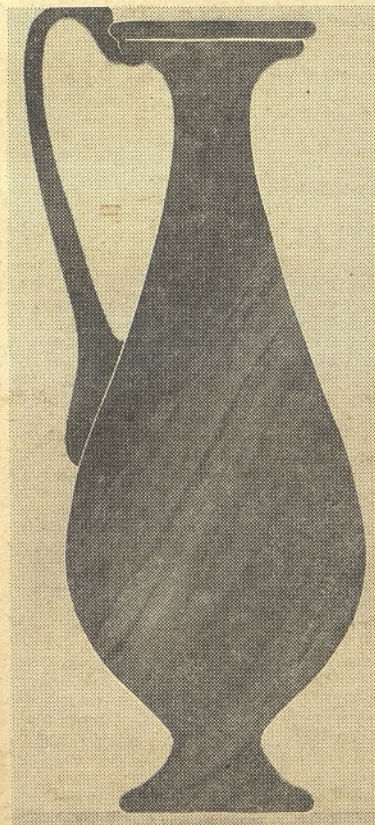
rajo biti s stališča steklarske tehnike dela na vrhu, saj gre v bistvu za unikate.

Predlog programa A

ma izdelkom iz njega samostojnost in zanimivost. Oblikovna plat programa je seveda nujno povezana s posebnostmi steklarske tehnike izdelave.

2. Pri izdelkih iz onixa naj primarno vlogo igra dekorativnost, na drugem mestu je uporabnost. Ta postavka je v programu tudi eno glavnih izhodišč.

Predlog programa A

Predlog programa B

Predlog programa C

Predlog programa C

Predlog programa A

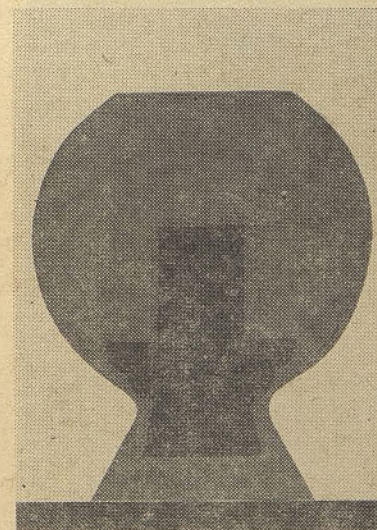
4. Gledano s strani izdelave so tudi nekateri zanimivi aspekti:

a) ne brusiti, ampak na poseben način izgotoviti izdelek (kot vrč, s fodnom itd.)

b) čvrsto pihani izdelki z ali brez strukture

c) kombinacije — spojitev (vroče) dveh izdelkov iz onixa.

5. Glede na dejstvo, da v onix steklu barve varirajo od okra do zelo temnih barv, je potrebno proizvodnjo prilagajati ustrezni barvi. To pomeni npr., da ne bo-

Predlog programa H

grama smiselno sovпада s proizvodnjo v onixu.

2. Nov izraz za onix pa je predviden v drugem delu programa:

a) dekorativni ali uporabni krožniki (F),

b) pokrite posode za shranjevanje (v gospodinjstvu) (G),

c) svečniki: tu onix nakaže kombinacijo z drugim steklom (H),

d) avtoosvetljena skulptura: onix je samostojen in obogaten s svetlobo (J),

Program designa za onix steklo

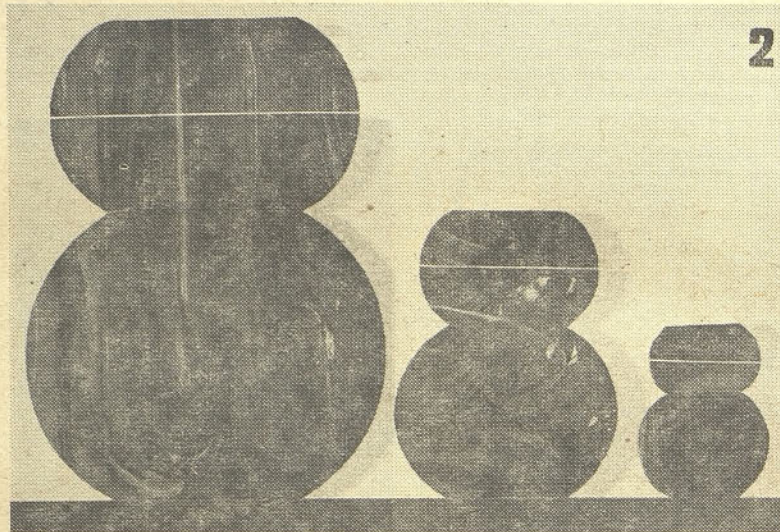
(Nadaljevanje s 5. strani)

e) svetila: onix je izhodišče za ponovni predlog oblikovalca, naj naši izdelki postanejo samostojni, gotovi izdelki, ki gredo v prodajo po naših cenah in z našim imenom (K, L).

Zaključek

S stališča oblikovanja se vidi onix kot novost, ki jo je treba preiščeno obravnavati, uporabiti in plasirati. V podanem programu verjetno še niso zajete vse možnosti, ki jih daje to steklo, pravilen pa je najbrž vsaj pristop k obravnavanju te problematike.

Marcen Slavko

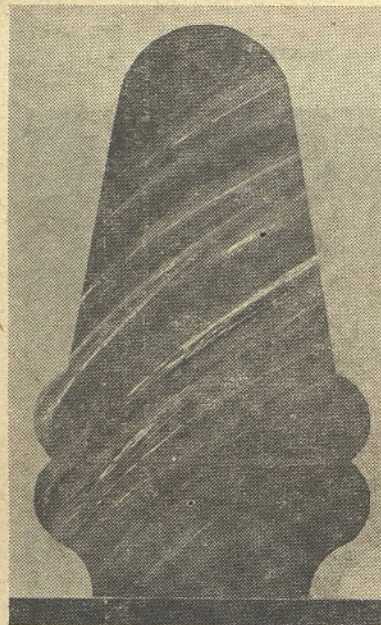
Predlog programa G

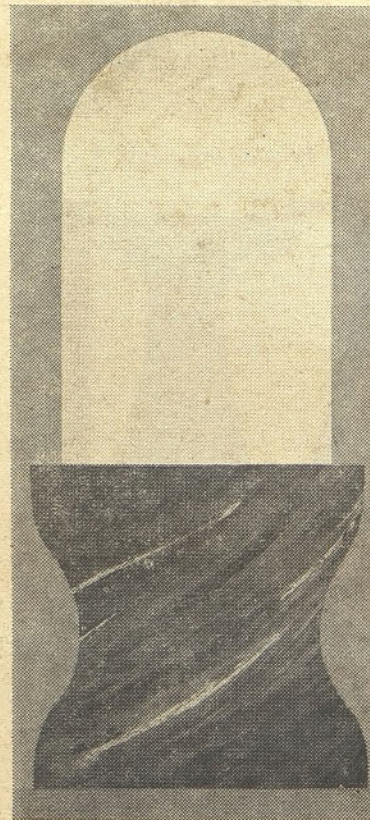
Predlog programa F

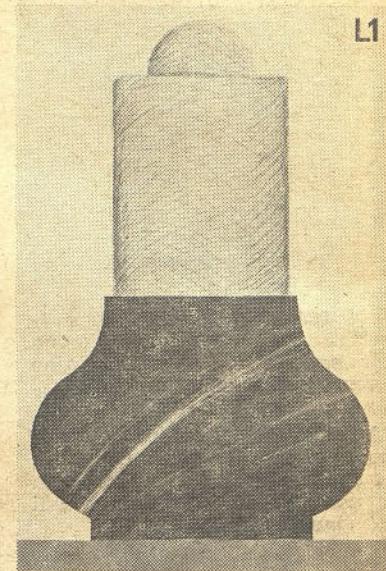
Predlog programa C

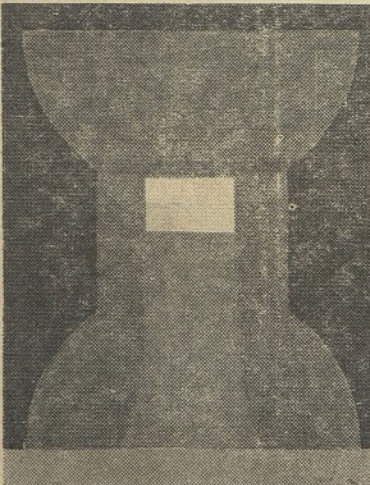
Predlog programa J

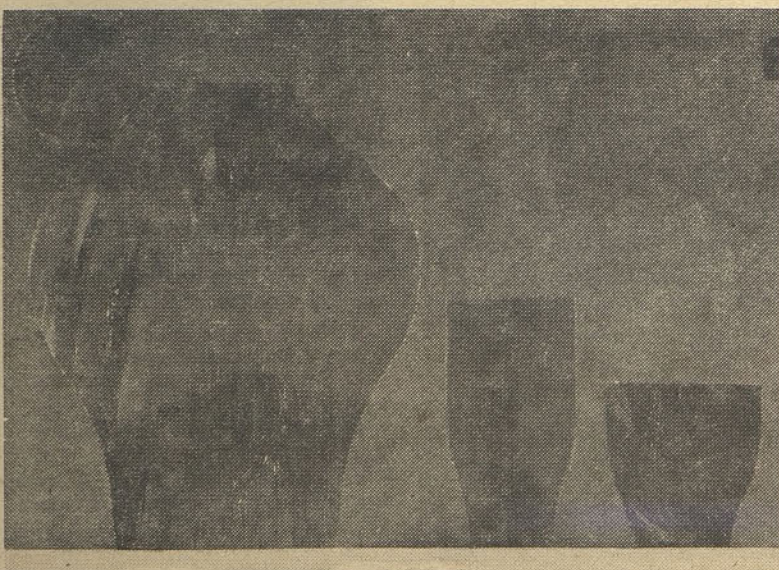
Predlog programa K

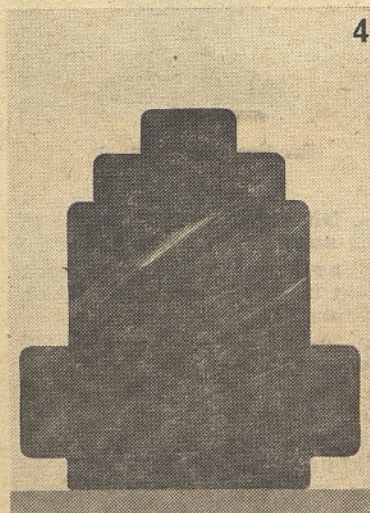
Predlog programa L

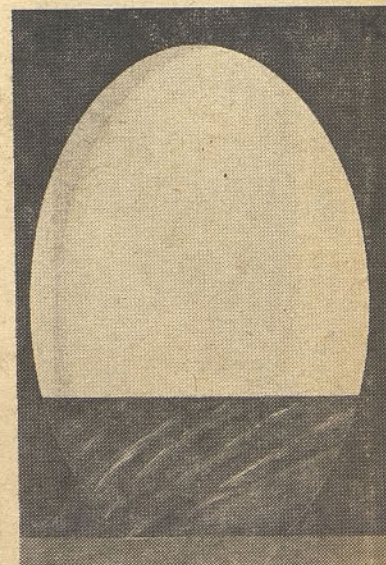
Predlog programa H

Predlog programa E

Predlog programa J

Predlog programa K

Obisk sejma razsvetljave v Göteborgu na Švedskem

V Göteborgu na Švedskem je bil v času od 22. do 26. januarja odprt 12. skandinavski sejem razsvetljave. Prireditelji sejma sta ustanovi Svenska Mässan-Göteborg in Centralna organizacija skandinavske razsvetljave mreže. Okoli 200 proizvajalcev in grozistov, predvsem iz nordijskih dežel, je razstavilo svoje novosti in tehnične izboljšave. Prikazano blago obsega vse, kar so skandinavske tovarne (pa tudi druge) razvile na področju razsvetljave, to je od raznih luči iz vseh vrst materialov do razsvetljave za industrijske potrebe. Med materiali, iz katerih so bila svetila, je bilo steklo zastopano s približno polovico. Tehnologija izdelave teh steklenih svetil je v glavnem ročna in polavtomatska.

Ker je bilo moje potovanje časovno zelo omejeno (tri dni, od tega dva dni za vožnjo), mi je ostala za ogled sejma le sobota. Sejem sem si ogledal skupaj s tovarišema Kozoletom in Potuškom, zato je del mojih zaključkov vezan na skupna opazovanja. Delno pa navajam moja mišljenja, predvsem s stališča oblikovanja.

1. Kvaliteta: Poudariti moram, da so bili razstavljeni izdelki iz stekla na zavidljivi ravni kvalitete izdelave in steklene mase. Sicer pa je v svetu že nekako samo po sebi umevno, posebej na področju ročne tehnologije izdelave steklenih izdelkov, da so ti izdelani kvalitetno in v kvalitetnem steklu. Sem spadajo seveda še razne tehnike izdelave, kot je čvrsto pihanje, potem mehurčkasto steklo, krakile itd., seveda pa tudi lepo izdelani in domiselni dekorji.

2. Asortiman: Skupaj smo ugotovili, da so težnje asortimana med drugim naslednje smeri:

a) očitno so zanimivi (za trg) svečniki, ki so stiskani in se vstavi v posebne okove, uporabljajo se kot namizni, stenski in stropni;

b) zanimive so tako imenovane »furmanske« svetilke, to so klasične oblike čvrsto pihanih stekel, v raznih barvah, uporabljajo pa se npr. kot stenska svetila;

c) zanimive so tudi klasične oblike tulpic in senčnikov.

3. Design: Opozoriti moram, da so Skandinavci močni v designu, zato pa tudi pripravljeni sprejeti dober design. Kot zanimivost povem, da me je naš norveški kucec Finlunde sprejel s simpatijo, ko sem se predstavil kot oblikovalec Steklarne Hrastnik. Dejal je, da je design važno področje

je za dobro poslovanje, celo vedno važnejše. Žal z njim nisem imel časa govoriti o našem novem programu svetil (s seboj sem imel fotografije), zato pa sem predstavil ta svetila našemu švedskemu kupcu Ivarsonu. Komentiral je takole: »To bi se pri nas prodajalo.«

Rekapitulacija: Prav je, da pripravimo osnutke svečnikov (točka 2a), prav je tudi, da sledimo postavkam pod 2b in 2c. Vse to bomo v design oddelku naredili, ker vemo, da določen trg to od nas pričakuje in da tega ne moremo čez noč odpisati. Vendar mislim, da te stvari globalno ne predstavljajo perspektive za proizvodno enoto, kot je TOZD I in

za OZD kot celoto. Ponavljam že izrečeno misel: perspektiva je v proizvodnji domiselnih, kvalitetnih, samostojnih in dragih izdelkov. Osnova za tako proizvodnjo je program, katerega izhodišče je sinteza designa, kalkulacij, raziskave trga itd. Design oddelk je z zadnjo nalogo gotovih svetil, kot tudi z nalogo za onix-steklo že drugič želel nakazati neposredni pristop k takemu programiranju proizvodnje in prodaje.

Vendar pa je design samo ena komponenta zgoraj omenjene sinteze, zato vidim glavno nalogo v tem, da mobiliziramo tudi ostale komponente in s tem začnemo novo, perspektivno politiko proizvodnje in prodaje.

Alojz Marcen

Gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini

Gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini opredeljuje zakon kot uporabo in vzdrževanje stanovanjskih hiš, urejanje zemljišč, ki so potrebna ali namenjena za redno uporabo stanovanjskih hiš, skrb za varstvo stanovanjskega okolja ter razširjanje materialne osnove stanovanjskega gospodarstva.

S stanovanjskimi hišami gospodarijo stanovalci, lastniki ali najemniki posameznih delov stanovanjskih hiš, organizacije združenega dela in druge družbene pravne osebe, ki imajo pravico uporabe na stanovanjih ter poslovnih prostorih v stanovanjskih hišah.

V sklad s stanovanjskih hiš stanovanjske skupnosti mora organi-

zacija združenega dela ali druga družbena pravna oseba vložiti stanovanjsko hišo, ki jo je zgradila ali kako drugače pridobila po ustanovitvi stanovanjske skupnosti.

Stanovalci uresničujejo svoje pravice in dolžnosti pri opravljanju in gospodarjenju s stanovanjsko hišo neposredno in po hišnem svetu, ki ga sami volijo.

Zakon podrobno našteva funkcije zbora stanovalcev kot najvišjega samoupravnega organa stanovalcev v stanovanjski hiši. Določa, da mora imeti vsaka stanovanjska hiša, ki ima pet ali več stanovanj, hišni svet. Podobno kot za zbor stanovalcev našteva zakon tudi funkcije hišnega sveta.

Hišni svet ima poslovno in pravno sposobnost pri izvajanju svojih nalog.

Če hišni svet ni izvoljen ali če svojih nalog ne opravlja, določi stanovanjska skupnost organizacijo za vzdrževanje stanovanjskih hiš, da v njegovem imenu in v bremem stroškov obratovanja stanovanjske hiše opravlja nujne zadeve, ki bi jih sicer moral opravljati hišni svet.

V krajevni skupnosti se oblikuje zbor stanovalcev za uresničevanje pravic stanovalcev pri delu stanovanjske skupnosti in pri obravnavanju drugih vprašanj s področja stanovanjskega gospodarstva. Sestavljajo ga delegati stanovalcev v stanovanjskih hišah, s katerimi gospodariti stanovanjska skupnost. Delegete izvolijo stanovalci za dobo štirih let.

S samoupravnim sporazumom o ustanovitvi stanovanjske skupnosti ter s pogodbo se določijo pravice in dolžnosti organizacij združenega dela in družbenih pravnih oseb, ki so vložile stanovanjske hiše, na katerih imajo pravico uporabe, v sklad s stanovanjskih hiš stanovanjske skupnosti.

Zakon postavlja načelo, da so stanovalci, organizacije združenega dela in druge družbene pravne osebe dolžni gospodariti s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini tako, da se ne zmanjšuje vrednost sklada stanovanjskih hiš stanovanjske skupnosti in da se sredstva, namenjena za vzdrževa-

nje tega sklada smotrno izkoriščajo.

Organizacija za vzdrževanje stanovanjskih hiš je opredeljena kot organizacija združenega dela, ki opravlja dejavnost posebnega družbenega pomena. Status takšne organizacije lahko pridobi organizacija, ki se pretežno ukvarja z dejavnostjo stanovanjsko-komunalnega gospodarstva, gradbeno obrtjo in podobnim, če sklene ena ali več stanovanjskih skupnosti z njo dolgoročno pogodbo za opravljanje določenih strokovnih nalog.

Občinska skupščina predpiše na predlog Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije v skladu z zakonom o stanarinah z odlokom minimalne tehnične in druge normative za vzdrževanje stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov v stanovanjskih hišah. Minimalni tehnični in drugi normativi za vzdrževanje stanovanjskih hiš so obvezni tudi za stanovanjske hiše, v katerih so vsa stanovanja lastnina občanov ali civilnih pravnih oseb.

Končni rok za izvolitev novih hišnih svetov je 31. marec 1975. Pri oblikovanju hišnih svetov pomagajo stanovalec krajevne skupnosti. Zbori stanovalcev krajevni skupnosti se morajo konstituirati najpozneje do 30. junija 1975.

POTROŠNIKI KREDITI V LETU 1975

Ljubljanska banka bo dajala potrošniške kredite v letu 1975 v skladu z uredbo o splošnih pogojih za dajanje potrošniških kreditov posredno prek proizvajalnih organizacij združenega dela, ki so upravljalci LB in neposredno prek banke občanom, ki z njo poslovno sodelujejo.

Izjemoma bo banka dajala potrošniške kredite tudi preko organizacij združenega dela s področja trgovin, ki so upravljalci LB, vendar le za prodajo proizvodov upravljalcev LB.

Občan poslovno sodeluje z banko, če izpolnjuje enega izmed naslednjih pogojev:

— ima na hranilni knjižici, tekočem, deviznem ali žiro računu najmanj 10 % zneska zaprosenega kredita, najmanj 3 mesece pred vložitvijo prošnje za potrošniški kredit;

— ima namensko vezano hranilno vlogo na najmanj 13 mesecev v višini 10 % zneska zaprosenega kredita;

— sprejema svoje osebne dohodke ali pokojnino na hranilno knjižico ali tekoči račun;

— namensko veže domačo ali tujo valuto po pravilnikih LB.

Za potrošniške kredite bo banka kot celota namenila največ 60 % dinarskih sredstev prebivalstva na vpogled.

Znesek potrošniškega kredita občanom, vračilne roke in druge kreditne pogoje za posamezne namene bo določal izvršilni odbor banke tako, da bo z njimi vplival na povpraševanje po kreditih v okviru prej določenega limita v skladu z interesi občanov in proizvajalcev.

V primeru, da bi prišlo do sprememb splošne uredbe o potrošniških kreditih ali do sporazuma v okviru združenja bank Jugoslavije, bo IO banke v soglasju z IO podružnic ustrezno prilagajal pogoje za potrošniško kreditiranje.

Pogoji za odobranje potrošniških kreditov so obvezni za vse podružnice LB.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem v svojem imenu in v imenu svojih otrok za denarno pomoč, katero so mi darovali delavci transporta ob tragični smrti dragega moža in očeta.

Zahvaljujem se tudi samoupravnim organom steklarne za pozornost in denar, katerega so mi pred kratkim izročili njeni predstavniki.

Hvaležna: Flis Marija in otroci

Izvršni odbor konference sindikata je zasedal

Zadnji sestanek izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata steklarne Hrastnik je obravnaval izredno važno problematiko, ki bo vplivala na nadaljnje delo vseh sindikalnih organizacij v tovarni. V ospredju razprave je bila obravnavanje pravil osnovnih organizacij sindikata v tovarni in priprave na letne konference delegatov.

Po oceni dosedanjega dela sindikalnih organizacij je bilo predvsem ugotovljeno, da so osnovne organizacije v letu 1974 svoje poslanstvo v glavnem izvršile, predvsem v pogledu sodelovanja pri izvajanju novih ustavnih določil — volitvi delegacij — v zbornice združenega dela, v samoupravne interesne skupnosti in reševanju problematike skrbi za člane delovne skupnosti (letovanje, ozimnica, socialno varstvo itd.). Ugotovljeno pa je tudi bilo, da se je v velikih primerih izgubil stik s člani sindikalne organizacije v pogledu premajhnega informiranja članstva s problematiko kolektivna.

Da bi se to v prihodnje doseglo, določajo Pravila o organiziranosti osnovnih sindikalnih organizacij, da se v bodoče v kolektivu v vseh šestih TOZD in skupnih službah organizirajo sindikalne skupine, tako da se izvoli na vsakih 30 članov sindikata poverjenik, ki bo imel nalogo informirati članstvo o vseh problemih, ki se porajajo v kolektivu in izven njega. Predvsem zahteva ta organiziranost novo organiziranost delegatskega sistema.

Izvršni odbor sindikalne organizacije ponovno postavlja v ospredje večjo odgovornost in pomoč od vseh vodstvenih kadrov v podjetju, predvsem vodij TOZD, ki so odgovorni za politični položaj v tovarni. Zavedati se moramo, da sindikalna organizacija ne more prepuščati stihijno delovanju celotnega delegatskega sistema.

Izvršni odbor ponovno postavlja v ospredje, da sedanjí položaj in organiziranost zahteva, da bo v kolektivu odgovorni človek, ki se bo po funkciji ukvarjal z razvojem SIS in delegatskim sistemom po novi ustavi.

Nov pravilnik o organiziranosti sindikalne organizacije v kolektivu bo dan v razpravo vsem sindikalnim organizacijam po TOZD.

V kolektivu bo potrebno doseči ponovno zaupanje v sindikalno organizacijo.

To bomo dosegli s tem, da se Pravila o organiziranosti sindikata v tovarni dosledno izvedejo, da se predloženi program dela, ki zavzema posamezne službe in posamezne člane sindikata, v roku in dosledno izvedejo. Letne konference osnovnih organizacij po TOZD naj predvideni program še dopolne, dokončno pa bi sprejeli in potrdili program izvoljenih delegatov na letni konferenci.

Izvršni odbor je poslušal poročilo delegata z VIII. kongresa slovenskih sindikatov tov. Hilde Drame in Franja Krsnika, isto delegata VII. kongresa jugoslovanskih sindikatov tov. Adolfa Habera.

Vsa poročila so člani potrdili. Ugotovljeno pa je bilo, da pred sindikalno organizacijo stojijo iz-

redno odgovorne in velike naloge. Resolucije obeh kongresov točno in jasno nakazujejo naloge, s katerimi se bo sindikalna organizacija v bodočem obdobju srečevala.

Vtisi delegatov s kongresa so bili že v našem glasilu objavljeni, zaradi tega nimam namena teh ponavljati. Sprejet pa je bil predlog, da se v našem glasilu objavijo v presledkih resolucije kongresa, tako da se člani sindikata temeljito seznanijo z nalogami. Predvsem si moramo vtisniti v spomin izjavo na kongresu jugoslovanskih sindikatov, ki jo je nakazal tov. TITO — da sindikati morajo sklepe dosledno izvajati in ne da se samo pišejo sklepi, ker dosedaj smo že napisali dovolj sklepov, realizirali pa smo jih bolj malo.

Delegata sta skupno poudarila, da je bila ocena kongresa v tem, ker sta imela predvsem glavni cilj, in to, da bi res delavcev v našem družbenem življenju ponovno dobil tisto veljavo, kot mu jo daje naša ustava. Predvsem je treba skrbeti, da se posveti vsa skrb za ekonomsko, materialno in socialno izboljšanje stanja najnižje plačanih zaposlenih po naših delovnih kolektivih.

V razpravi na seji izvršnega odbora so postavili v ospredje ponovni problem predloga, ki je bil že dan, da se ustanovi za steklarško skupino svoj sindikat. Ugotovljeno je bilo, da je ta možnost še vedno odprta — potrebno bo le ponovno sprožiti iniciativo, kar se lahko izvrši na letni konferenci delegatov sindikata.

KAKO V LETU 1975!

Tov. Franjo ing. Krsnik je v kratkih besedah pojasnil navzočim članom naloge, ki jih bo imel kolektiv v letu 1975. Plan je izredno visoko postavljen, potrebna bo izredna borba za realizacijo finančnega obsega proizvodnje, ki naj bi bila merilo za leto 1975. Nakazal je tudi finančne pokazatelje, ki so predvideni za plan v letu 1975. Ker bodo te številke posebej prikazane, jih ne navajam. Važna pa je naloga TOZD in sindikata, da vse člane kolektiva seznanijo z nalogami, ki se postavljajo pred kolektiv.

Poslovni odbor je na podlagi predvidenega plana sprejel sklep, da se za prvo trimesečje izplačuje planska točka 1,15 din. Ocena pa je bila, da je po vsej analizi postavljenega plana najbolj kritičen strošek potrošni material. Po analizi za mesec december je strošek za potrošni material bil večji kot za surovine, kar nam da lahko razmišljati.

Izvršni odbor je potrdil s 300,00 din dotacije pevsko društvo upokojencev Hrastnika, ki praznuje v letošnjem letu 10. obletnico obstoja.

Za leto 1974 se da posebna dotacija pevskemu zboru Svobode II.

Ker bo v kratkem otvoritev novega obrata izdelave kozarcev z nogo, se povezuje ta otvoritev z 115-letnico obstoja podjetja, 25-letnico delavskega samoupravljanja, 30-letnico osvoboditve in 30-letnico ustanovitve enotnih sindikatov. Predlaga se, da se ob tej

priložnosti da priznanje vsem dosedanjim predsednikom in tajnikom sindikata v podjetju.

Kot glavne naloge za sedanje obdobje pa se sprejme, da se kvalitetno in dosledno po novih pra-

vilih izvrše letne konference po TOZD. V tem pogledu morajo vsi člani izvršnega odbora konkretno nuditi vso pomoč v posameznih organizacijah.

Rigo

ZAHVALA za izkazano solidarnost ob potresu na Kozjanskem

Skupščina občine Hrastnik je prejela dne 30. 12. 1974 od skupščin občin Smarje pri Jelšah in Sentjur pri Celju dopis naslednje vsebine:

»Junijski potres je delovnim ljudem in občanom občine Smarje pri Jelšah in Sentjur pri Celju prizadejal veliko, lahko bi rekli, neprecenljivo škodo. To je toliko bolj čutiti, kajti potres ni vprašal za ceno materialne in psiho-socialne škode, katero so čutili in jo čutijo še posebno že tako socialno in ekonomsko nerazviti kraji Kozjanskega.

Škode, ki jo je prizadejal potres v letošnjem letu, prebivalci teh območij sami sploh ne bi mogli sanirati. To je kmalu spoznala celotna slovenska javnost, ki se je odločila za solidarnostno zbiranje sredstev, namenjenih za odpravo velikega, nepričakovanega potresnega razdejanja.

Srečni smo ob ugotovitvi tolikšne solidarnosti in finančne pomoči, ki jo izkazujejo in podarjajo prizadetim ob potresu na Kozjanskem delovni ljudje in občani slovenskih občin, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, temeljne organizacije združenega dela in drugi. To nenazadnje pomeni neizbrisni spomenik solidarnosti in prijateljstva med delovnimi ljudmi in občani v slovenskem prostoru.

Ob tej priložnosti se želimo najiskreneje zahvaliti na vaši veliki pozornosti in prizadevnosti, ki jo posvečate prebivalcem občine Smarje pri Jelšah in Sentjur pri Celju.

Tovariši vas pozdravljamo in želimo uspehov polno novo leto.«

Literarni večer na Dolu

Sredi oktobra smo člani literarno-novinarskega krožka pripravili prijetno srečanje s pesnikom in igralcem Tonetom Kuntnerjem. Potekalo je v treh delih, najprej smo mi brali svoje sestavke, potem je bral svoje pesmi naš gost, na koncu pa smo se z njim pogovarjali. Ker nam njegove pesmi ugajajo, smo ga spraševali, kako nastajajo, zakaj mu je všeč oblika brez rim ipd. Tako smo se razgovorili, da se nam je zdelo, kot da smo že dolgo časa znanci. Pesnik nam je s svojo preprostostjo in neposrednostjo zelo ugajal. Pozabili smo na zapisovanje vprašanj in odgovorov, kar bi se za nas novinarje spodobilo. Nekaj misli iz našega razgovora pa sem si le zapomnila:

— Kdaj ste napisali prvo pesem?

V četrtem razredu, od takrat nisem prekinil s pisanjem, večino teh pesmic pa nimam, ker so se mi zdele slabe in jih nisem hranil.

— Vas je kdo usmerjal?
Ne. Pesmi sem skrivaj tudi potem, ko sem jih že objavljal — dolgo sem uporabljal psevdonim.

— Ste upoštevali kritiko?
Za hvalo ali grajo se nisem menil, šel sem svojo pot.

— Zakaj ne pišete v rimah?
Oblika se mi ne zdi tako pomembna. Bolj važno se mi zdi izraziti misel, ki me teži.

— Omenjate v pesmih svoj domači kraj?

Neposredno že. Problemi, ki težijo mojo rojstno vas so značilni tudi za druge podobne kraje. Naslednja pesniška zbirka, ki bo izšla februarja 1975 bo imela naslov »TRATE«. Verjetno bodo ljudje mislili na kakršnekoli trate, jaz pa sem mislil na svoj rojstni kraj Trate. Zbirka bo vsebovala najboljše pesmi dosedanjih idej in seveda tudi nekaj novih.

— Pišete kdaj tudi za otroke?

Ne, čeprav jih imam rad. Zanje je treba vedrih, igrivih pesmic, jaz pa pišem bolj žalostne.

— Kaj mislite o stripih?

Se nisem razmišljal o njih, ker jih ne berem. Če bi me kdo vprašal, kaj naj kupi, strip ali Kosovo, bi mu gotovo svetoval Kosovo.

— Katera vloga vam je kot igralcu najbolj ugajala?

Vloga Lojzeta v filmu »Na klanecu« in igra »Ščuke« v Cankarjevi dramati »Za narodov blagor«. Ustrezali sta mojemu značaju, zdi se mi, da sem igral sebe.

Tonetu Kuntnerju smo se zahvalili za obisk, pa je dejal, da se že dolgo ni tako razgovoril, kar pomeni, da mu je bilo pri nas prijetno.

Matjaž Babič, 6. a,
literarno-novinarski krožek
Dol pri Hrastniku

SREČANJE Z UPOKOJENCI

Dosedanja praksa v kolektivu je bila, da se izvrši srečanje z upokojenci tekočega leta ob prazniku dneva republike 29. novembra. Zaradi zaposlitve z družbenim

Tovariš Vidovič Franc, sekretar Zveze komunistov se je vsem zahvalil za vloženi trud pri razvoju podjetja. Ne pozabite na kolektiv, je bila njegova želja, saj je

Upokojenci steklarne Hrastnik in predstavniki TOZD so se slikali za spomin pred upravnim poslopjem

dogovorom je v svojih uvodnih besedah tovariš dipl. pravnik Sušin Viktor, vodja kadrovsko-pravne službe, opravičiti to zamudo. Srečanje je bilo 25. 1. 1975. Poleg povabljenih upokojencev in svojcev umrlih članov kolektiva v letu 1974, se je srečanja udeležil tudi tovariš Vidovič Franc, sekretar tovarniškega komiteja Zveze komunistov, predsednik izvršnega odbora sindikata tovariš Cigler Janez in predstavniki TOZD, tovariš Kirn Stane in Racki Viktor, to je oddelkov, iz katerih so posamezni člani odšli v pokoj.

Uvodne besede je podal tovariš vodja kadrovske upravne službe dipl. pravnik Viktor Sušin, ki je zaželel vsem upokojencem, da bi s tem, ko so odšli v pokoj, ne smatrali, da so odtrgani od kolektiva, želja vseh nas je, da še pridejo in se zanimajo za probleme, s katerimi se kolektiv bori.

Predvsem želi, da pozabijo na vse slabo, kar so doživeli pri dolgoletnem delu v kolektivu, spominjajo pa naj se vedno na tovariše, s katerimi iso skupno delali. Želja vseh nas je, da kar najdlje uživajo zaslužen pokojnino.

mного vas je pustilo v kolektivu zdravje in zaradi tega vam ne bi smelo biti vseeno, kako kolektiv dela. Naš kolektiv ima sedaj določene težave (velike podražitve, večji stroški), zaradi tega ima probleme in skrb, ki pa jih bomo kos s skupnimi močmi rešiti.

Naša želja je, da ne poslušate kakršnekoli negativne vesti o delu kolektiva na cesti ali gostilni. Pridite do nas v kolektiv in boste zvedeli vso resnico o problemih v kolektivu. Predvsem je važno, da se kolektiv perspektivno dobro razvija, saj bomo v kratkem pričeli z novo tehnologijo proizvodnje, ki bo podjetju sigurno pomagala prebroditi težave.

Tovariš ing. Kirn Stane, vodja TOZD 1 in vodja ekspedita tovariš Racki Viktor, sta se zahvalila svojim članom za zalaganje, ki so ga izkazali pri razvoju podjetja in za njihovo vloženo delo pri vzgoji mlajših kadrov. Želja vseh pa je, da se še vrnejo v kolektiv in pomagajo, v kolikor bo potrebno reševati določene probleme.

Bevec Justa se je v imenu upokojencev zahvalila predstavnikom podjetja za vso pozornost, ki so jim jo izkazali

Vsem upokojencem sta zaželela še mnoga, zdrava leta pri uživanju zaslužene pokojnine.

V letu 1974 so odšli v zaslužni pokoj:

Knez Alojz z 39 leti del. dobe, Bevec Justa s 35 leti del. dobe, Markelj Franc s 34 leti del. dobe, Radej Stane s 34 leti del. dobe, Grčar Valentin s 33 leti del.

Jakopič Ivica z 29 leti del. dobe, Volfand Rudi s 31 leti del. dobe, Udovič Anton s 24 leti del. dobe, Meterc Angela z 18 let del. dobe. Navzoči so bili tudi svojci umrlih članov:

Flis Mihaela, ki je delal 9 let v kolektivu, Škoberne Alojz z 14 leti del. dobe, Šubi Stanislav z 26 leti del. dobe.

Vsem je bila izročena zaslužena odpravnina (po 20. členu samoupravnega sporazuma slovenskih steklarov). Vsak član, ki gre v pokoj in član, ki je v letu 1974 umrl (pripada najožjim družinskim članom) prejme dva mesečna osebna dohodka (povprečje na

zaposlenega v SR Sloveniji). Po sklepu skupščine podjetja od 27. 12. 1974 pa še za vsako leto v delovnem razmerju v steklarni Hrastnik po 30 din za leto.

Na zaključku se je tovariš Sušin ponovno zahvalil za sodelovanje z obljubo, da bo kadrovska pravna služba skušala večkrat sklicevati upokojene člane kolektiva in jih seznanjati s problemi kolektiva.

Tovarišica Bevec Justa se je zahvalila v imenu upokojencev za izkazano pozornost celotne družbe do upokojencev. Želi pa, da da naj bi kadrovska pravna služba pravočasno poslala na skupnost socialnega zavarovanja dokumente, tako, da ne bi bilo potrebno predolgo čakati na pokojnino.

Tudi kolektivu želi v nadaljnjem delu še mnogo delovnih uspehov.

Na zaključku je bil prikazan film o srečanju upokojencev v letu 1972 in 1973 in napravljen spominski posnetek z vsemi upokojenci.

Rigo

Naši sodelavci, upokojeni v letu 1974 na tovariškem razgovoru in zakuski

NOVICE IZ OSNOVNE ŠOLE HEROJA RAJKA HRASTNIK

19. 12. 1974 smo imeli na naši šoli športni dan, ki je bil v celoti posvečen dnevu JLA. Na razrednih urah smo se pogovarjali o pomembnosti naše armade in SLO. Nato smo na znak zapustili šolsko poslopje po natančno določenem načrtu. Namen te izpraznitve je bil, pokazati učencem, da v slučaju nevarnosti ne smemo izgubiti glave. Ob zvokih partizanskih pesmi smo na dvorišču izvajali različne dejavnosti, kot so: prva pomoč, ravnanje z minami, gašenje s peno in podobno. Mladinci so se v avli šole pomenili v znanju o požarni varnosti, si ogledali orožje, nato pa pokazali nekaj spretnosti na poligonu.

Pionirji so si ogledali nekaj filmov o SLO in se pogovarjali s preživelimi borci.

Naslednji dan so člani recitacijskega krožka z recitalom Pohorski bataljon sodelovali na proslavi v vojašnici heroja Rajka v Celju ob odkritju doprsnega kipa Jožeta Meniha-Rajka, po katerem nosi naša šola ime.

Istega dne popoldne smo se zbrali v knjižnici na literarnem klepetu s pesnikom in gledališkim igralcem Tonetom Kuntnerjem. Člani recitacijskega krožka so prebirali njegove pesmi, predstavil se je pesnik sam, z literarnimi prispevki pa so sodelovali tudi nekdanji učenci naše šole. Nekateri od njih so pokazali veliko mero zrelosti in umetniškega daru.

24. 12. 1974 se je mladinski pevski zbor pod vodstvom tov. Rade Rebernik predstavil na prireditvi Zapojmo in zaplešimo. V prvem delu je sodeloval še zbor Jutrjanjke, v drugem pa se je deset plesnih parov naše šole pomerilo v klasičnih plesih. Nastopajoči so bili nagrajeni z bučnim aplavzom.

27. 12. 1974 smo v Sevnici gostovali s prireditvijo PESEM IN MODA in doživeli lep uspeh.

Mladinci so imeli v avli šole novoletno rajanje. Popestrili so ga s prijetnim sporedom.

M. g.

SREČANJE KULTURNIH DELAVCEV HRASTNIKA

Zadnje dni v letu 1974 smo bili povabljeni kulturni delavci oziroma ljudje, ki se največ ukvarjamo s kulturnim delom na terenu, na prijateljski razgovor, katerega vsako leto pripravi zveza kulturno-prosvetnih organizacij. Na samem razgovoru je spregovoril njen dosedanji predsednik tovariš Franc Sihur, ki je med drugim dejal:

»Tovarišice in tovariši kulturni delavci!

Že več let je v navadi, da se v tem decembrskem času pred zaključkom koledarskega leta zberemo na prijateljskem srečanju, se pogovorimo z vami kot vodilnimi delavci hrastniškega kulturnega življenja, ki doprinate na tem področju človekovega dela levji delež.

Dovolite zato, da se vam najprej v imenu Občinskega sveta ZKPO in v svojem imenu najlepše zahvalim za vaše izvršeno delo na kulturnem področju.

Obseg opravljenega dela ni majhen, razviden je iz široke najraznovrstnejše dejavnosti, kjer so bila društva in sekcije neizogibno angažirane.

Skozi vse leto so se zvrstile številne proslave in prireditve, kjer so nekatere sekcije pokazale v kvaliteti vidni napredek. Zato naj bo vse naše nadaljnje delovanje usmerjeno v nenehno skrb za dvig kvalitete tudi v ostalih sekcijah in društvih.

Nastale družbenoekonomske in politične spremembe ter materialni razvoj prinašajo tudi kulturi nove razsežnosti, omogočajo ji širše in kvalitetnejše dimenzije delovanja. Kultura je dobila v družbi nov osrednji položaj, postala je enakopravna vsem ostalim področjem človekove dejavnosti. Predvsem pa bi poudaril, da se kulturi z naslonitvijo na socialni temelj družbe, to je delavski razred, odpirajo nove in širše možnosti za celovitejši in skladnejši razvoj.

V njem se bodo lahko sproščale kulturne želje in ustvarjalne sposobnosti delovnih ljudi in občanov. Zato moramo v bodoče posvetiti vso skrb načrtovanju novih nalog, pri čemer ne moremo imo izkušenj in kritične ocene dosedanjih.

Splošne družbene razmere in večje materialne možnosti nam bodo omogočile širši in skladnejši spekter delovanja, pri tem pa ne smemo mimo dejstva, da so si naši občani v zadnjih letih že pridobili določene kulturne navade in sposobnost dejavnosti ocenjevati. Zato bodi naša prva skrb kvaliteta, kajti le z njo bomo zadostili kulturno prebujenim prebivalcem naše doline, za doslej izvršeno delo, ki za nekatere že doslej ni bilo majhno in slabo, še enkrat iskrena hvala v želji, da bi drugo leto to postalo splošna ugotovitev.

Ob koncu mi še dovolite, da vam zaželim srečno, zdravja in uspehov polno novo leto 1975 in prijetno počutje na tem današnjem srečanju.«

Praznovanje svetovnega dne invalidov

Na redni seji društva invalidov Hrastnika, je bila med drugim važna obravnava praznovanja svetovnega dne invalidov. V ta namen so na sejo bili povabljeni nekateri drugi člani, tako da bi skupno čim bolj slovesno organizirali svetovni dan invalidov.

Predlog proslave ni bil dokončno formuliran, vendar je bila izrečena želja, da bi program organizirali mladinci in pionirji šole narodnega heroja Rajka, pomožna šola pa bi organizirala mini razstavo svojih izdelkov — risb.

Predstavnica pomožne šole je obljubila, da bodo njihovi učenci z veseljem sodelovali na proslavi. Ostalo skrb nad programom bo vodila določena tričlanska skupina, ki bo, upajmo, zadovoljivo izvedla svoje obveze. Društvo invalidov Hrastnika si je zadalo tudi nekaj važnih nalog glede skrbi za invalide. V ta namen so bili postavljeni v krajevnih skupnostih poverjeniki, tako da bi bil bolj celovit pregled nad dejanskim stanjem invalidov tudi na terenu. V podjetjih je bilo glede tega precej neurejenega, zato želi odbor tudi urejevanje problemov na terenu. Zelja je tudi za čim boljše sodelovanje s pomožno šolo v Hrastniku ter jim po možnosti tudi nuditi pomoč.

Za svetovni dan invalidov nameravamo tudi nekaj najbolj kritičnih invalidov finančno podpreti (enkratno nagraditi).

Sprejet je bil zelo važen sklep, da se predlaga vsem sindikalnim podružnicam v OZD, da bi postali vsi zaposleni kolektivni člani Društva invalidov Hrastnika s simbolično članarino 1 dinar na zaposlenega na leto. To naj bi za vse člane plačala sindikalna organizacija. Denar, ki bi ga s tem nabrali, bi služil za resnične humane namene, zato želimo, da bodo naše prošnje našle na razumevanje in ugodno rešitev. Na koncu želimo, da bi se Hrastničani v čim večjem številu udeležili proslave svetovnega dne invalidov, ki bo prvo spomladansko nedeljo, oziroma nekaj dni kasneje v Delavskem domu na rudniku. Obvestilo še sledi.

Karl Grčar

Proslava 30 - letnice enotnih sindikatov

Združeni moški pevski zbori, rudarska godba in recitatorji na proslavi ob 30-letnici sindikatov, so izvajali kulturni program pod vodstvom pevovodje tovariša Petrič Vilija

Družbenopolitični delavci in predstavniki sindikata na proslavi ob 30-letnici sindikatov v Hrastniku

Alojz Santej je prejel posebno priznanje za delo v sindikatih tako po vojni

Zgodovina ribištva in ribiške organizacije v Hrastniku

(Nadaljevanje)

Palice, ki so bile sedaj opremljene s temi kolesci za navijanje, so pač imele vsestranske prednosti od dolgih in debelih drogov. Tako npr. je ribič z njimi lažje opravljal in celo lovil v oddaljenih curkih in globljih globinah. Pa tudi zapeto ribo je mnogo sigurneje spravljal na breg, saj mu je to omogočalo prav to kolesce, s katerim je sedaj lahko po mili volji utrujal ribo s popuščanjem, kar pa pri dolgem drogu skoraj ni bilo mogoče. In ne samo to. Te palice so imele še eno dobro stran in seveda zavidljivo prednost pred drogom. Na njih konicah je bil pritrjen porcelanasti ali stekleni obroček, skozi katerega je gladko tekla vrstica. Nekatera taka kolesca so imela že tudi vdelane zavore. Le-te so bile pritrjene na ročaj osi na levi strani koleščka in ribič je to zavoro zelo spretno uporabljajal s pritiskom prsta pri metu.

Da je ribištvo v tistem in poznejšem času spadalo zares pod okrilje lovstva, nam zgovorno pričča dejstvo o številu ribičev lovcev.

Naj za primer navedem nekaj teh imen: Barocini, Killer, Drnovšek, brata Plaznik, Burger, brata Jenko, Velej Anton, Korošec Anton, Maurer Viktor, Kolos Viktor, Urbajs Ludvik in bratje Plaznik.

V tistih časih so bile dovolilnice izdane le omejenemu številu ribičev in to po lastni presoji zakupnika samega. Dovolilnice so bile izdane le za eno stran Save, ker je pač druga stran pripadala drugemu zakupniku. Če je kateri ribič imel srečo, da je dobil ribolovno dovoljenje še od drugega zakupnika, je v tem primeru moral tudi njemu plačati celotni delež.

Ribolovnica za eno stran Save je v stari Jugoslaviji znašala 130 din. Naši ribiči so že v predvojnem in predvsem po povojnem času, tu je mišljena prva vojna, lovili ribe tudi na nekake plovce. Seveda so bili ti plovci še zelo primitivno izdelani iz navadnih pirovskih zamaškov. S temi zamaški, ki so jih brez uteži spuščali po curkih, so že kar uspešno lovili klene, platice, ogrice in predvsem zelenke. Plaznik Jože pa je z njimi že poskušal loviti tudi podusti.

Nadalje so ti ribiči poznali tudi neko pleteno plovilo, ki je bilo napravljeno iz prav tankih šib. Ponavadi je bilo to plovilo okroglaste oblike. Iz ene tanke šibe so napravili obroč v premeru 15–20 cm in ta obroč večkrat prekrivali s šibami tako, da so konice teh šib molele preko roba od 1 do 2 cm. Na teh konicah so privezali vrvice s trnki v raznih dolžinah in na trnke navezali razno vabo. Plovilo samo je bilo privezано na palčno vrstico in kot tako jo je spuščal ribič navzdol curka. Lov s takšnim plovilom z razno vabo je bil zelo uspešen spomladi, saj so te razne vabe mamljivo izzivale ribjo radovednost.

Po prvi svetovni vojni, predvsem pa po prvem steklarskem štrajku 1924, je število ribičev zelo naraslo.

Ce je prej togi Killer izdajal ribolovne dovolilnice le malemu številu priporočencem, se je novi zakupnik Drnovšek izkazal že bolj širokogrudnega.

Izdal je kar celo kopico dovolilnic interesentom spodnjega Hrastnika. Tako v tem času zares že beležimo velik porast ribičev iz vrst delavstva. Naj navedem njih imena: Bajda Matija, Kotnik Matija, Kolos Viktor, Brnjas Franc, Zibret Franc, Zibret Jože, Zaletel Franc, Zaletel Jože, Stoklasa Edo, Kelner Alojz, Pop Peter — stari, Rancinger Anton — stari ter Stopinšek David.

Morda je zakupnik Drnovšek izkazal tako velikodušnost predvsem zato, ker so bili ti ribiči njegovi gostilniški gostje. Bil je res prvi zakupnik, ki je omogočil velikemu številu delavcev, da so si preganjali dolgčas z lovljenjem rib, ki je za njih že pomenilo resnično športno izživiljanje.

Ko že obravnavamo te nove ribiče v tem povojnem času, ne bo odveč, če navedemo nekaj posebno velikih trofej sulcev, ki so jih ujeli v tistem obdobju prav ti naši novi ribiči.

Tako je npr. Brnjas Franc ujel kapitalnega sulca, ki je tehtal okoli 20 kg, Kolos Viktor 17 kg, Stopinšek David 15 kg in Kelner Alojz 14 kg težkega sulca.

Vsi ti sulci so bili ulovljeni v vrtižih med železniškim viaduktom in Velejevim vrtižem.

Tu je vredno poudariti, da so ribiči tedanje in prejšnje dobe najraje lovili ribe pri izlivu potoka Boben v reko Savo. Kot vemo, je na tem območju bilo vedno dovolj rib in naši ribiči so jih lovili pozimi in poleti. Znano je, da so imele na tem območju zares dovolj hrane, saj jim je to hrano prinašal in odlagal potok, v katerega so odlagale tri klavnice v Hrastniku svoje vredne odpadke.

Verjetno, da je bilo v tem času ujetih še več sulcev, a niso bili registrirani. Ribiči so takrat na debelo lovili tudi ponoči in to v odročnejših območjih, kot so bile Tohe in Tunel.

Predvsem prebrisani Brnjas je izključno lovil ponoči. Ta možakar je bil tudi prvi tovrstni ribič, ki si je postavil prvi ribiški vikend »nad Pasjo škalo«.

To je bila le lesena baraka, ki pa je zelo dobro služila Brnjasi za njegove nočne podvige. To barako si je postavil Brnjas iz dveh zelo tehtnih razlogov. Prvič zaradi lovljenja ponoči, Klembazpostaje, ker je od tu popolnoma neopazno pretihotapil po postranski stezi nedovoljen plen domov. In drugič, ker ga je v nočeh kaj rada obiskovala v baraki neka zelo razgreta dvonožna riba.

Tako je ta baraka hkrati služila za tehten alibi pri njegovem postranskem udejstvovanju. Skrivna prilježnica je k njemu hodila vsak tretji teden, ko je njen verni mož imel nočno. O tej zadevi se je začelo šušljati celo po dolini in prav verjetno je, da je zanjo zvedel tudi verni mož.

To barako sta mu neke temne noči skotalila v Savo njegova stanovska tovariša, Uldrijan Ludvik in Srenk Karel. Prav verjetno je, da ju je za to akcijo pridobil varani mož. Brnjas barake ni več postavljajal nazaj.

V začetku 30 in proti koncu 30 let je zakupnik Drnovšek zopet izdal večje število ribolovnih dovolilnic našim delavcem. Tako je že med znane ribiče prišlo še nekaj novih in zelo mladih ribičev. Npr. Laneger Rudolf, Roter Ivan

ter Perčič so bili starejši možakarji, med mlajšimi pa Kmetič Jože, Zabkar Rudolf, Oprešnik Anton, Benčina Emil, Salan Edi, Krajšek Jože ter Volfand Viktor.

Med temi mladimi ribiči pa nam nehotе pade v oči precej domiselni in dovzetni ribič Benčina. Le-ta je že v kratkem času lovljenja prekrižal s težkim vagastim grezilom in presenečal zakorenene ribiče s prav malim ter preluknjanim svinčkom, ki je prosto drsel po vrstici. Čeprav je težko vagasto grezilo še dolgo potem ostalo v modi, saj so se ga oklepali predvsem ribiči starega kova, so nekateri mlajši in dovzetnejši ribiči začeli posnemati Benčina.

Kotz daj vemo, je to novost prinesel med naše ribiče nekje iz Celja. Toda Benčina naš je kaj kmalu na novo presenetil, saj je bil zopet prvi, ki je prekrižal z jonišovo palico in demonstriral pred očmi ribičev prvo bambusovo zložljivo, na katerem koleščku je bil še nalič tudi laks.

Tu naj še pripišem:

V letu 1936 in 1937 je obiskal Hrastnik nemški trgovec. Ta je bil verjetno natanko obveščen o velikem zanimanju delavstva za ribolov v tem kraju. Zato je takoj po svojem prihodu dal po znanim gostilničarju Hufberju sklicati v njegove gostilniške prostore nekaj razpoložljivih ribičev. K nesreči so o tem bili obveščeni le zakrneli stari ribiči, ki niso bili več dovzetni za novotarije.

Ta trgovec je namreč zbranim ribičem razkazoval tanke bambusove zložljivke, nekakšen tanki laks in plutovinaste plovce. Med drugimi je razkazoval tudi razne trnke ter celo posebno vrsto trnkov na vzmet (ali tako imenovane Wiederschlagangel, kot so se ti imenovali). Te trnke je trgovec pripravil našim ribičem za lov mren, ki se pa v resnici niso prav nič obnesli, ker je bila ta vzmet tako rahla, da se je že pri podrsavanju ob dno zaskočila in odbila vabo ter je ribič zaman čakal ure in ure na poteg ribe.

Trgovec je ribičem odprodal le nekaj takih in drugih trnkov ter eno samo bambusovo zložljivo, ki jo je bil kupil ribič Kotnik Matija. To bambusovo palico pa Kotnik ni nikoli uporabljal iz že znanih razlogov, ker so vsi starejši ribiči dvomili v uspeh lovljenja z njo, ker se jim je zdela pretanka in preslaba. Saj so bili prepričani, da jo bo že poteg dve-kileks mrene že zdrobil na same kose.

V tem primeru pa zdaj lahko ugotavljamo, da je zares prvi uporabljal za lov rib na dno Benčina z bambusovo palico, laksom in malim preluknjanim svinčkom.

Benčina je pri metu odvijal laks s koleščka. To je bila sicer kočljiva zadeva, toda v tem primeru potrebna, kajti to majhno grezilo zares ni moglo potegniti laksa s koleščka. Vendar je bil njegov met bolj siguren, saj je z njim zadel zaželeni in oddaljeni curek in svinček sam ni povzročal nobenega preplaha med ribami, ker je povsem neslišno prifrčal v vodo.

Benčina je pri takem načinu lova na dno uporabljal tudi en sam trnek, kar je bilo prav tako presenetljivo. Kajti ta trnek je bil

sedaj direktno povezan z vrstico na palici in je bil poteg zaznaven, saj ga je ribič začutil v roki po sunkovitem udarcu.

Ta revolucionarna novost pri lovljenju rib si je kaj hitro utirala pot med številnimi mlajšimi ribiči, ki so začeli posnemati domiselnega Benčina.

Nov način lova je bil zdaj vsekako bolj zabaven in tudi vsostransko športno dognan.

Meja zakupnika Drnovška se je raztezala po levem bregu Save od Fraproskega grabna nad tunelom do Toh. Druga stran Save je pripadala pod zakupniško last družbe Schütznel — Plenzel — Ribar iz Ljubljane. Ta je sagala od Ljubljane pa do Kumpole izpod Radeč. Pravni zastopnik Schürtzlove družine pa je bil znani doktor Roš.

Doktor Roš je tudi v njihovem imenu izdajal ribolovne dovolilnice nekaterim interesentom iz Hrastnika.

Drnovšek in dr. Roš sta bila očja žlahtnika in vendar se nista zaradi nekega majhnega spora, ki je nastal med Drnovškom ter Schürtzlove družino, pogledala več let. Seveda je ta spor nastal le zaradi majhnega kosa Save nad tunelom, katerega je neopravičeno zahtevala Schürtzlova kampanija zase.

Dr. Roš, ki je bil istočasno pravni zastopnik Schürtzlove kampanije, je to neopravičeno zahtevo zagovarjal celo pred sodiščem. Ker se pa sprti stranki na procesu, ki se je odvijal na sodišču, nista mogli nikakor zediniti, je sodišče razsodilo v Schürtzlovo korist in mejo potegnila sredi tunela. Tako je s pravno sodbo Drnovšek izgubil zakupniško lastnino nad tem 200 metrov dolgim pasom Save, ki je odslej pripadalo Schürtzlovi družini.

Kot vemo, je tudi Drnovšek vlagal letno do 20.000 sulčevega zaroda (igelce) v Savo. Iz teh podatkov se da sklepati, kolikšna korist je moral imeti, če je 7 mesecev v letu po mili volji vlačil sulce iz reke ter jih ne prav poceni prodajal na trg v Maribor.

Posebne dovoljenja za lov sulcev tudi zakupnik Drnovšek ni izdajal ribičem. Pravico na sulčji lov so imeli le njegovi povabljenici in njegovi pazniki. V tem primeru sta to bila brata Plaznik, ki sta lovila sulce le po njegovem naročilu, ali po naročilu Burgerja, ki je bil poprej domenjen z Drnovškom.

— Lov na sulce je trajal od 1. junija do zadnjega februarja. Zupniško lastništvo na reki Savi so nadzorovali žandarji, ki so najstrožje ukrepali proti krivolovcem.

V času okupacije so bile ugasnile vse vrste zakupniškega lastništva, tako v rekah kot v potokih. Z vodami je začela upravljati okupacijska oblast in le-ta je preko občine izdajala še manjšemu številu ribičev ribolovne dovolilnice.

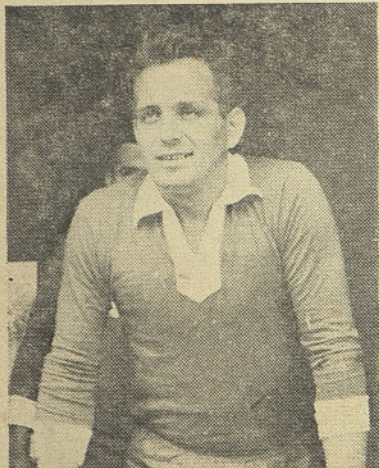
Ta oblast vsa dolga štiri leta okupacije ni vložila nobenega sulčevega zaroda v reke in tudi ne postvrijih mladice v potoke. Nasprotno je njena do zob oborožena vojska ogromno in brezbrizno uničevala ribji živelj z različnimi eksplozivi v vseh vodah.

(Nadaljevanje sledi)

Zaključena medobratna tekmovanja za leto 1974

PRVIČ SO TEKMOVALI TUDI POSAMEZNIKI

V soboto, 21. 12. 1974 je imel odbor za športno rekreacijo pri IO konferenca sindikata OZD steklarne slavnostno sejo, na kateri so pregledali prehojeno pot v

KAVZAR PETER — zmagovalec med starejšimi člani

preteklem letu, kritično ocenili stanje, kakršno vlada na področju rekreacije, ter razglasili rezultate medobratnih tekmovanj, kot tudi športno rekreativnega tekmovanja za posameznike. Vsem najboljšim so ob tej priliki podelili tudi praktična darila ter TRIM nalepke. Po uvodnem letnem poročilu (tega objavljamo na drugem mestu) se je razvila živahna diskusija, v kateri so sodelovali Kolšek Anton, Vidovič Franc, Trinkar Adi, Štihar Robert, Kavšek Karl, Ciglar Janez, Premec Jože, Stopinšek Franc in še nekateri drugi. Čeprav je bilo izrečenih precej pohval na delo odbora, ki je kljub mnogim težavam dosegel lepe uspehe, pa je bilo izrečenih tudi precej kritičnih pripomb. Tako so diskutanti kritično ocenili premajhno angažiranost pri vključevanju žensk v vrste aktivnih udeležencev. Tudi z izborom ekip, katere so nas zastopale na XI. steklarjadi na Tjenjištu, nekateri niso bili zadovoljni. Prevladovalo je mnenje, da je bilo število tekmovalcev preskromno glede na število zaposlenih in ugled, ki ga uživamo na tem področju. Iznešena je bila tudi želja po objektivni, saj so bili prisotni mnenja, da imamo le-teh še vedno premalo. Obstoječi objekti, predvsem garderobe v športnem domu za Savo, pa so precej na tesnem. Ravno glede vzdrževanja športnega doma za Savo je bilo predvsem s strani gospodarja izrečenih precej pripomb. Na koncu je bilo enoglasno zavzeto stališče, da je treba čimprej odpreti delovno mesto športnega rektorja, v kolikor želimo iti v razvoju s časom in ostalimi podjetji v korak.

Na koncu seje so bili še razglašeni zmagovalci lanskoletnih tekmovanj. Vsi člani zmagovalnih ekip so prejeli kot darilo majice s športnim znakom našega podjetja in pa TRIM značko in TRIM nalepko.

Poglejmo si zmagovalce!

Streljanje z vojaško puško:

TOZD 5 — delavnice.
Ekipo so sestavljali: Grohar Janez, Selič Franc, Sebasu Branko, in Brglez Vinko.

Odbojka:

TOZD 1 — ročna in polavtomatska predelava steklene mase. V sestavi: Vidmar Mile, Pufler Edi, Pokrajac Djoko, Groznik Uroš, Tosič Dane in Tosič Peter.

Mali nogomet:

TOZD 1 — III. ekipa, za katero so nastopali: Pufler Edi, Pufler Ivan, Pogačnik Milenko, Stopinšek Franc, Rancinger Venci, Trinkar Viljem, Ocepek Franc, Majcen Milan, Vidovič Franc in Brunček Ivan.

Namizni tenis:

TOZD 5 — orodjarna v postavi: Žlindra Ferdo, Šoba Viktor in Premec Jože.

Kegljanje — borbene partije:

TOZD 1 — brusilnica, za ekipo so tekmovali: Dacar Božo, Gnjič Mile, Drame Stanko, Pokrajac Djoko, Tosič Savo in Čakič Ljubo.

Pikado:

TOZD 5 orodjarna, ekipo so sestavljali: Matko Ivan, Premec Jože in Štihar Drago.
Lansko leto so tekmovali prvič tudi posamezniki. Moški, ki so nastopili v dveh razredih, do in nad 35 let, so se pomerili v namiznem tenisu, streljanju z zračno puško, pikado in kegljanju. Pri ženskah je bil odziv premajhen, tako da tekmovanje ni bilo izvedeno.

PUFLAR EDI je bil premočni zmagovalec med mlajšimi člani — razred do 35 let

Rezultati:

Tekmovalci do 35. leta starosti — končna uvrstitev
1. Pufler Edi 37 točk,
2. Sebasu Branko 29 točk,
3. Kapelar Albert 24 točk.
V posameznih panogah so bili najboljši:

NAMIZNI TENIS: 11. Fišner Avgust, 2. Kapelar Albert, 3. Sebasu Branko.

PIKADO: 1. Koritnik Matija 88 krogov, 2. Spitaler Emil 82, 3. Gec Rado 81 krogov.

KEGLJANJE 100 lučajev: 1. Koritnik Bojan 385, 2. Grum Jože 371, 3. Pufler Edi 368.

Streljanje z zračno puško:

1. Vrtačnik Jože 156 krogov, 2. Pufler Edi 156, 3. Kozole Jurij 154.

Tekmovalci nad 35 let — končna uvrstitev

1. Kavzar Peter 43 točk,
2. Kolšek Anton 42 točk,
3. Kavšek Karel 38 točk.

V posameznih panogah so bili najboljši:

Namizni tenis:

1. Maurer Oskar, 2. Kavzar Peter, 3. Kavšek Karl.

VOVČKO VILI je bil z 49 leti najstarejši udeleženec tekmovanja — uspešno je nastopil v vseh panogah. Njegov nastop je dokazal, da je rekreacija potrebna vsem

Pikado:

1. Kolšek Anton 76, Kavzar Peter 76, 3. Vovčko Viljem 76 krogov.

Zasluzeno v pokoj

Tovariš Grčar Tine je več kot 33 let prestopal prag našega kolektiva Steklarne Hrastnik. Kljub temu, da še ni po letih službe, niti po doseženih starostnih letih — saj se je rodil 6. 2. 1919, dosegel vse pogoje za starostno upokožitev, je moral v pokoj. Kljub svoji invalidnosti je bil vedno trden in voljan prijeti za vsako delo, odpovedal se pa tudi ni svojemu edinemu hobiju, lovstvu. Kar začudili smo se njegovim sodelavci, ko smo zvedeli, da so tovariša Tineta odpeljali v bolnico. — Nekaj ni bilo v redu z njegovim srcem, tako ga je prijelo, da je moral sedaj predčasno v pokoj.

Večina starejših članov kolektiva ga je poznalo, saj je skušal po svojih močeh vsakemu ustreči. V kolektivu je delal kot pleatarski mojster v starem skladišču, nešteto mlajših sodelavcev je naučil tega poklica. Tisoče in tisoče opletelih balon ali pluc je šlo skozi njegove roke. Prostori, kjer so takrat delali so bili izredno

Kegljanje 100 lučajev:

1. Pokrajac Djoko 414, 2. Kolšek Anton 403, 3. Kavzar Peter 380 kegljev.

Streljanje z zračno puško:

1. Kavšek Karl 149, 2. Kavzar Peter 147, 3. Kolšek Anton 122.

Tekmovalce smo ocenjevali tako, da je prvo mesto v posamezni panogi prineslo 12 točk, drugo 11 in tako dalje do desetega mesta, katero je navrglo 3 točke.

Najboljši trije v končni uvrstitvi so prejeli kot nagrado majico, copate, TRIM značko in TRIM nalepko. Zmagovalca pa sta prejela še pokale v trajno last. Omeniti še velja, da so v izračun za končni plasma bili upoštevani samo tisti, ki so absolvirali vse štiri panoge. Sicer pa je bilo največ nastopajočih v streljanju in pikadu. Skupno pa je tekmovalo 57 članov kolektiva. Na koncu naj omenimo, da je predvsem ta oblika tekmovanja vzbudila precejšnje simpatije med člani kolektiva, tako da je v tem letu upravičeno pričakovati mnogo večji odziv. Treba pa bo nekaj menjati pri načinu tekmovanja. V mislih imamo predvsem časovno obdobje. Ne bi bilo napak, če bi se tekmovanje odvijalo v dveh delih spomladi in jeseni. Na ta način bi imelo več članov kolektiva možnost nastopati, pa tudi aktivnost bi bila večja. Prav tako je bilo na seji iznešeno mnenje, da bi tudi v vseh ostalih panogah tekmovali po liga sistemu. Seveda pa taka oblika tekmovanja zahteva še večjo angažiranost pri organizaciji pa tudi administracija je občutno večja in zahtevnejša. O vsem tem bo odbor na eni prvih sej v letošnjem letu zavzel konkretna stališča in o vsem člane še pravočasno obvestil.

J. P.

slabi, vzrok temu je bila tudi bolezen, ki se je šele sedaj pojavila. Pozneje je tovariš Tine delal doma in obenem gradil svoj skromni dom. Kmalu ga najdemo na delu v steklarni Hrastnik, najprej kot kontrolorja steklenih izdelkov, pozneje kot izmenskega vodja v kontroli. Kljub njegovi invalidnosti je moral nešteto krat prehoditi pot od brusilnice do avtomatske proizvodnje. Nikoli mu ni bilo nobeno delo pretežko. Vsem mlajšim sodelavcem je bil vedno po svojih močeh voljan pomagati pri delu. Večkrat je že čutil znake svoje zahrbtni bolezni, vendar ni klonil, delal je dokler ga ni popolnoma strlo.

Danes, ko je odšel v zasluženi pokoj, se ga njegovi sodelavci spominjamo kot dobrega delovnega tovariša.

Zelimo mu, da bi še dolga leta v sreči in zadovoljstvu užival zasluženo pokojnino. Na svoje zdravje pa naj malo bolj pazi.

Rigo

OBČNI ZBOR RIBIŠKE DRUŽINE HRASTNIK

Kot druga društva in organizacije v sedanjem času, tudi naša ribiška družina polaga svoj obracun za preteklo obdobje. Po ugotovitvah članov, prisotnih na občnem zboru, je bilo preteklo obdobje izredno plodno oziroma razgibano. Mnogo dela je bilo opravljenega v družini. Lep uspeh je bil dosežen z uspešnim razvitem družinskega prapora. Tudi ostala dejavnost, pri odplavljanju, vlaganju zaroda v potoke Boben in Brnico je bil, zadovoljivo opravljen. Med drugim je bila obravnavana tudi odškodninska problematika, ki je v zadnjem času nekoliko bolj ugodna pri razdeljevanju

odškodnine. Nekaj pikrih pripomb je padlo na račun sprave, odnosno dogovora, da se potok Boben za dve leti pustil prazen, da se vanj ne vlaga zaroda, ker mu grozi vedno zastupitev. Ugotovljeno je, da je ta doba resnična, ker pač drugače ne moremo, glede na to, da se čistilne naprave ne morejo takoj narediti. Po izteku tega roka bo postal potok Boben spet poln ribjega zaroda in v veselje ribičev.

Na občnem zboru, ki pa na žalost sedaj ni bil ravno polnoštevilen, so bili sprejeti nekateri važni sklepi za razvoj naše družine, od katerih bi navedel le nekaj:

Forsirano se mora delati na pomladitvi družine, to se pravi, da je potrebno formirati pododbor mladinske sekcije ali kaj podobnega, za bolj uspešno pritegnitev mladine. Tudi v odbor RD Hrastnik se mora vključiti več mlajših članov ter jih sčasoma privajati na funkcije v društvu. Med važnimi sklepi je tudi stanje v »vikendici« na Savi. Vikend kot takšen stoji na lepem kraju blizu Save in gostišča Berdajs, le nekaj sto metrov oddaljen od železniške postaje Sava. Ima 6 postelj, lepo urejeno sobo ter možnosti za samostojno kuhanje z skoraj vsem priborom ter pečico na špirit. Skratka, lepo urejen vikend. Problem z njim pa je v tem, da je skoraj prazen skozi vse leto. Na občnem zboru je bilo predlagano, da bi nudili vikend v brezplačno uporabo članom celega Hrastnika, v kolikor je pač interes posameznikov, da bi preživeli svoj dopust ali krajši odmor v njem. O tem bo odločeno na prvi seji društva ter bomo obvestili javnost o odločitvi.

Nadalje smo se domenili, da bomo organizirali izlet na reko Krko in ga združili s piknikom.

Z vlaganjem rib v reko Savo moramo strokovno ugotoviti, katere vrste rib so sposobne živeti v njej, da ne škodujejo ostalim ribam, ki so stalno na tem področju. Izkazalo se je namreč, da so krapi, ki smo jih vlagali, naredili več škode kot koristili. Pregnali so namreč druge stalne ribe v naših vodah.

Na zaključku občnega zбора je bilo odlikovanih 6 tovarišev-ribičev za zasluge v ribištvi. Poleg teh je prejel spričevalo 39 ribičev za opravljeni izpit za »ribiča«.

Ne bi bilo prav, če ne bi omenil priznanja, ki ga je dobil tov. predsednik RD Hrastnik Jože Šoba I. za uspešno delo v ribiški družini in pri predsedovanju ribiške zasavske podzveze.

Na koncu želimo novemu odboru, da bi naprej vestno izvrševal sklepe članstva, sprejetih na rednem letnem občnem zboru.

»Dober prijem!«

Karl Grčar

OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA »INVALID« HRASTNIK

Občni zbor športnega društva »Invalid« Hrastnik je pozitivno ocenil celotno delovanje društva v preteklem obdobju. Društvo je uspelo, da vključi v svoje delovanje kar največ invalidov. Med športniki invalidi vidimo vojaške, delovne in invalide od rojstva. Vsi po svojih možnostih prispevajo, da se v društvu dosega zadovoljivi rezultati v vseh panogah, ki jih gojijo.

SD »Invalid«, Hrastnik se je zavedalo, da le z aktivnim delom in vključevanjem vseh invalidov v športno dejavnost in v splošno družbeno delo na vseh področjih skuša s tem približati našega vojaškega in delovnega invalida vsem ostalim zdravim državljanom. Društvo je predvsem storilo vse, da se invalidi pri športnem udejstvovanju tudi politično sprostijo, skrbijo za medsebojne tovariške odnose med svojimi in drugimi športniki, dosežjo, da se s splošno rekreacijo utrjuje zdravstveno in psihično stanje invalidov, predvsem pa je organiziralo medsebojna klubska srečanja v vseh panogah športa.

V zadnjem obdobju je društvo stremelo, da povečuje svoje članstvo predvsem s tem, da tesneje sodeluje z društvom telesnih invalidov v Hrastniku, kar je društvu tudi uspelo. Tako se vidi, da je porast članstva iz leta v leto večji. V letu 1971 je bilo 11 članov, leta 1972 je bilo 110 članov od tega aktivnih 31 članov, v letu 1973 je bilo 152 članov, od tega 48 aktivnih, v letu 1974 je bilo 215 članov, od tega aktivnih 55 članov. V društvu je vključenih 42 aktivnih kegljačev, 7 strelcev in 15 aktivnih šahistov. Največja srečanja športnikov so bila organizirana ob »svetovnem dnevu invalidov« in obletnici dneva JLA. Društvo je organiziralo ali sodelovalo na 16 lokalnih srečanjih z 304 tekmovalci, od tega 262 kegljači, 30 šahisti in 7 strelci. Medobčinskih srečanj je bilo 7, z udeležbo 82 tekmovalcev, od tega 63 kegljačev, 12 šahistov in 7 strelcev, na občasnih srečanjih, ki so bila štiri z udeležbo 20 tekmovalcev in republiških srečanj, ki so bila tri z udeležbo 13 tekmovalcev.

Skupno je društvo organiziralo 30 srečanj z udeležbo 409 tekmovalcev, od tega 349 kegljači, 46 šahisti in 24 strelci.

V letu 1974 je društvo osvojilo dva prehodna pokala in 8 pokalov za osvojena prva mesta v kegljanju. Kot priznanje za aktivno delo v društvu je tovariš predsednik Franc Kenlin dobil tudi priznanje ob občinskem prazniku Hrastnik in plaketo zaslužnega občana. Društvo je posvetilo celotno svoje delo množičnosti in rekreaciji za vse invalide. Tako je v tem pogledu tudi organiziralo medklubsko tekmovanje, katerega so se udeležili vsi člani. Prvi v vsaki skupini je dobil tudi prazninje. V letu 1974 so prejeli priznanje: v kegljanju I. kategorije Mlakar Anton s 837 podrtimi keglji, II. kat. Mihoci Stefan z 784 podrtimi keglji in III. kategorija Bratuša Slavi z podrtimi 733 keglji. Pri strelski ekipi je bil ing. Grohar Jože.

Tudi razprava je potrdila, da je izvršni odbor svojo nalogo v letu 1974 zadovoljivo izvršil. Ena od glavnih nalog v letu 1975 pa je bilo na zaključku sprejeto vključevanje vseh invalidov, predvsem mlajših v aktivno delo društva. Konferenca je sprejela in potrdila program dela za leto 1975, ki je izredno zahteven in obširen, potrdila je statut in finančni proračun. V letu 1975 bo potrebno še tesneje sodelovati s SIS telesne kulture Hrastnika, tako da bo lažje reševati probleme finančnega značaja, ki tarejo tudi invalide.

V izvršni odbor društva so bili izvoljeni: Kerin Franc, Žibret Albin, Racki Viktor, Rojnik Jakob, Bratuša Anton, Kordun Vodko, Kolšek Anton, Vujisič Miljan, Grohar ing. Jože.

V samoupravno kontrolo: Češnovar Martin, Kušar Viljem, Vautar Jože in v častno razsodišče: Mlakar Anton, Bratuša Slavi, Drame Stanko.

Občni zbor in vsi invalidi športniki, se s tega mesta zahvaljujemo vsem družbenopolitičnim organizacijam in kolektivom za kakršnokoli pomoč, ki so jo prispevali za razvoj invalidskega športa v želji, da še tudi v nadalje pomagajo, da bi imeli invalidi možnost, da se športno, predvsem pa rekreacijsko udeležujejo.

Rigo

TOVARIŠ ANTON UDOVČ INVALIDSKO UPOKOJEN

Življenjska pot tovariša Antona Udovča ni bila lahka, prej bi lahko dejali, da je bila posuta s trnjem. Rodil se je v letu 1922 v Druščah pri Sevnici v številni družini, kjer je bilo 10 otrok. Ker so bili naprednega mišljenja, so bili izseljeni v Schwäbisch Gmünd v Nemčiji.

Po štiriletnem izseljeništvu se je vrnil v domovino, kjer ga je čakalo odsluženje vojaškega roka in to tri leta v KNOJ. Ker pa pri starših na mali kmetiji ni bilo kruha za vse, se je odločil, da si sam poišče delo in to v Hrastniku.

Leta 1950 se je zaposlil v steklarni kot delavec pri zunanem obratu. Delo ni bilo lahko, vendar ga je vseeno vestno opravljal. Ker pa so potrebovali kurjača na plinskem generatorju, je odšel na novo delovno mesto in ga uspešno in vestno opravljal 18 let, vse dokler smo uporabljali te napra-

ve v naši tovarni. Tu se je njegovo že med vojno načeto zdravje začelo še bolj krhati. Polniti nenasitna žrela generatorjev s premogom ob obilni porciji plina in stalnem prepihu ni enostavno in lahko delo. Kdor je enkrat videl kurjače pri delu, ta je znal ceniti njihovo delo, posebno še, če vemo, da so delali neprekinjeno, brez prostih sobot in nedelj.

Po ukinitvi plinskih generatorjev je delal kot delavec v kisikarni vse do upokojitve 31. 10. 1974. Z zadnjim delom je bil zelo zadovoljen in mu je bilo zelo težko, ko so mu zdravniki prepovedali nadaljnje delo in ga invalidsko upokojili. Zelo rad bi še hodil na delo v našo tovarno, saj pravi, da ga nanjo vežejo mnogi lepi spomini.

Na svojem delovnem mestu je bil vedno priden in vesten. Vedno je rad pomagal mlajšim sodelavcem, saj je vedel, da je vsak začetek težak. Zato je tudi imel vedno dovolj prijateljev in sodelavci so ga spoštovali.

Ko odhaja tov. Anton v pokoj, mu želimo vsi nekdanji delovni tovariši, da bi še mnogo let svojega življenja užival in jih srečno preživel zdrav in zadovoljen v krogu svoje družine.

Alojz Knez

ZAHVALA

Tovarišicam in tovarišem pregledalkam — pregledalcem ter obratovodstvom TOZD I in TOZD II se iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost ob mojem odhodu v pokoj, za prelepe poslovilne besede ter prelepe in dragocena darila, katera me bodo vedno spominjala na moje sodelavce.

Valentin Grčar

Letno poročilo odbora za športno rekreacijo

Za nami je leto izredne aktivnosti. Pri sestavljanju plana in programa dela za leto 1974 je bil marsikdo skeptičen ob nalogah, katere smo si zadali. Kljub vsemu smo bili člani odbora mnenja, da je program vsebinsko tako sestavljen, da ob polni angažiranosti in dobri organizaciji tudi uspehi ne morejo izostati. Pa vendar smo bili mnenja, da bi bil zadovoljiv že tudi 70—80 % realiziran program. Danes, ko delamo, oziroma polagamo obračun svojega dela, smo lahko izredno veseli — zadovoljni s tistim, kar smo dosegli. Seveda smo daleč od tega, da bi lahko rekli, da je delo opravljeno in da tu nimamo več kaj iskati. Zakaj? Evidentno je, da moramo v današnjem tempu dela in razvoja, v času, ko postaja naš človek praktično robot v proizvodnem procesu, deliti rekreacijo na dva osnovna dela:

1. Tisto rekreacijo, za katero je zanimanje precejšnje in katero negujejo že več let; to so DSI.

2. Množično rekreacijo, katero poskušamo razvijati pod geslom TRIM — šport za vsakogar.

Tako prva kot druga oblika sta zelo pomembni. Pri obeh naj bi bilo osnovno vodilo, oziroma cilj razvijati in usposabljanje človeka za vsakodnevne napore, pri katerih se srečujemo, ter pri tem krepiti njegove psihofizične sposobnosti. Seveda moramo pri tem paziti na eno glavnih komponent. Vse aktivnosti morajo biti bazirane na prostovoljnih aktivnostih. Naša stvar, to se pravi naloga tistih, ki se bavijo z organizacijo rekreacije, pa je, da dajemo v okviru možnosti najbolj primerne oblike in vzbudimo v ljudeh zanimanje in potrebo po rekreaciji.

Ker je to poročilo našega enoletnega dela, ni naš namen obširno govoriti o pomenu rekreacije, ker se nam zdi, da smo o tem že precej govorili in o čemer bomo konkretnije razpravljali še drugič. Pa vendar so stvari, brez katerih to poročilo ne bi bilo popolno in verjetno tudi ne bi imelo svoj vsebinski del pravilno opredeljeno. In kaj je to? Zopet po naših spoznanjih in prepričanju dvoje:

1. Specifičnost dela, kakršnega opravljajo naši osnovni proizvajalci, izpostavljanje velikim temperaturnam in še vedno ne najboljše pogoji dela.

2. Premajhna pozornost samoupravnih organov pomeni omalovaževanje delavčeve rekreacije, kot družbenega standarda naših.

Povrnimo se k prvemu problemu, oziroma težavam, pri katerih se srečujemo kot organizatorji rekreacije. Vsakdo, ki je imel priložnost stopiti za zidove naše tovarne, se je lahko prepričal, da je delo steklarja kot osnovnega proizvajalca v steklarni Hrastnik zelo naporno; čeprav je takšen delavec še kako potreben rekreacije se pojavlja vprašanje kako jo organizirati. Ne smemo namreč pozabiti, da imamo v zimskem času kaj malo možnosti za delo na tem področju. Objekti, kot so bazen in športne dvorane so za našega delavca samo lepe slike in o njih lahko kaj več izve samo na televiziji ali pa bere v časopisih. Drugi, morda še važnejši tinitelj, pa je zrak, v kakrš-

nem živimo, predvsem v spodnjem delu Hrastnika. O onesnažitvi zraka ne smemo govoriti samo pri nas, ampak tudi drugod je bilo že precej govora. Najnovejša investicija, gradnja visokega dimnika v Trbovljah, bi morala tudi na tem področju prinesiti občutne izboljšave.

Na 8. kongresu slovenskih sindikatov, pred kratkim v Celju, je bilo precej govora o rekreaciji delavca. Žal kot kaže v prenekaterih podjetjih temu problemu ne posvečajo dovolj pozornosti, da ne rečem, da sklepe merodajnih forumov celo ignorirajo. Tudi pri nas ni dosti bolje. Imamo samo enega človeka z ustrežno kvalifikacijo, pa še ta dela na prostovoljni bazi. Tako ostane samo naš odbor, ki dela v okviru konference sindikata OZD steklarne. Če že govorimo o odboru, potem je vsekakor treba omeniti tudi razmere, v katerih deluje. Očitno je, da bi za tako obsežno delo potrebovali svoj lasten prostor. Tudi z opremo, katero imamo na razpolago, te pa k sreči ne primanjkuje, je precejšen problem. Kot veste se vsa naša oprema nahaja v športnem domu za Savo. Le skrbnosti gospodarja se imamo zahvaliti, da je njeno stanje kolikor toliko urejeno. Žal pa tudi v tem objektu občutno primanjkuje prostora. Slej ali prej bo treba spregovoriti tudi o razširitvi doma za Savo. Ne bi bilo napak, če bi enkrat kaj več spregovorili tudi o možnosti razširitve našega športnega parka. V odboru smo že večkrat razpravljali o zgraditvi teniškega igrišča, ravno tako bi tudi potrebovali kakšen koteček za postavitve balnišča in pa prostor za igranje namiznega tenisa. Vse to omenjamo zaradi tega, ker so te športne panoge izredno primerne za rekreativno dejavnost. Prav tako pa so to investicije, o katerih bo slej ali prej treba še kako resno razpravljati. Kajti z objekti družbenega standarda stojimo hudo na tesnem.

Ob spoznanju stanja in težav, s katerim se rekreacijski odbor srečuje, je jasno, da posamezni člani za svoje prizadevno delo, če že ne drugega, zaslužijo vsak skromno javno pohvalo. Ne bi bilo napak, če ob tej priložnosti povemo tudi, da je rekreacija naših ljudi naš skupen problem in ne stvar posameznikov, ki delujejo kot člani v okviru odbora. Še najbolj žalostno pri vsem tem pa je, da se nekateri spozabljajo v tolikšni meri in delo odbora kot posameznikov na neustrezen način kritizirajo. Sicer se zavedamo, da v posameznih primerih kdaj pa kdaj storimo tudi kaj napak, vendar nehote in v cilju in prepričanju, da smo storili prav. Zato smo veseli, da nas kdo na naše nepravilnosti kdaj pa kdaj tudi opozori, vendar v dobrem in pozitivnem smislu.

Povrnimo se k našemu delu, oz. realizaciji programa za letošnje leto. Že uvodom smo povedali, da smo imeli zelo napet in obširen program dela. Da smo storili precej, bodo verjetno lahko povedali prisotni. No, kljub temu, vsaj jaz kot predsednik odbora menim, da nas čaka še mnogo trdega dela, katerega pa bomo lahko realizirali samo s skupnimi močmi in ob uspešni podpori vseh zainteresiranih činiteljev. Moje kot tudi

mnenje odbora je, da smo pre malo storili v podjetju za razširitev in uvedbo masovne rekreacije. Zato ob priliki, ko polagamo račune za preteklo leto, čutimo tudi grenkobo nemoči, za katero pa se zavedamo, da nismo krivi sami.

Naj ob zaključku poročila navedemo še nekaj podatkov oziroma povemo, kaj smo konkretnega storili.

Letos smo bolj uspešno kot kdajkoli doslej izvedli medobratna tekmovanja v kegljanju, pikadu, namiznem tenisu, streljanju, odbojki in malem nogometu. V teh tekmovanjih je nastopalo nad 250 naših članov. Razpisanih občinskih sindikalnih iger smo se udeležili polnoštevilno, kot edini v Hrastniku, pa tudi uspehi, kar je sicer postranska stvar, niso izostali. Na Jesenicah je bil letos že sedmi peterboj železarjev, gumarjev, kovinarjev in steklarjev. Naše podjetje je zastopalo 60 tekmovalcev in vodil.

Po sedmih letih premora smo se letos ponovno udeležili steklarških iger, katere so bile letos na legendarnem Tjentištu. Tja je potovalo 20 naših tekmovalcev.

V Trbovljah je bila letos centralna proslava ob obletnici zlo ma fašistične Orjune. Ob tej priložnosti so bile igre, na katerih so nastopali zmagovalci občinskih tekmovanj. Od sedmih ekip iz Hrastnika so jih pet predstavljali naši člani.

Naše ekipe so nastopale na tekmovanjih v počastitev 3. in 4. julija, na praznovanju dneva republike in dneva JLA.

V cilju še boljših odnosov z našimi poslovnimi partnerji oziroma kupci smo se tudi letos srečali s

športniki zagrebške »Neve« in koprišniške »Podravke«.

Tudi srečanja z ekipami bližnje okolice niso izostala. Letos smo prvič zaradi množičnosti organizirali športno rekreacijska tekmovanja za posameznike. Čeprav odziv ni bil impozanten, pa smo s številom sodelujočih za začetek kar zadovoljni, saj je tekmovalo prek 50 naših članov. No, o vseh teh rezultatih bomo govorili kasneje. Omeniti moramo, da vse več naših članov zahaja ob sobotah na rekreacijsko kegljanje, katero je brezplačno organizirano v kegljišču Bratstva za Savo. Ljubiteljem strelskega športa je vedno na razpolago novo strelišče SD »Steklar« na Diermajerjevem hribu. Tistim, ki je bolj všeč korajžen šport, so vedno na razpolago člani v Brodarskem društvu. Ni pa odveč, če povemo, da vse več ljudi zahaja med ribiče in lovce, saj sta ta dva športa še posebno primerna za ljudi steklarskega poklica. Vse o vsem, po naših pokazateljih se z rekreacijo ukvarja prek 500 članov našega kolektiva. Če vemo, da imamo precej ljudi zaposlenih, ki se vozijo na delo od drugod in da so v vseh dejavnostih ženske zelo skromno zastopane, potem je ta številka še toliko bolj vzpodbudna, saj predstavlja približno 30 % vseh zaposlenih.

Naj zaključim naše poročilo, da še nismo rekli zadnje besede na področju rekreacije. Prav gotovo je, da bomo z začetim delom nadaljevali. Naša prva naloga je, bolj aktivno angažirati ženske v vrste rednih udeležencev na področju rekreacije. Predsednik
Jože Premec

O rekreaciji v naši OZD so povedali:

KAVZAR PETER: Rekreaciji bo treba posvetiti še več časa, prav tako pa ji dati tudi tisto mesto, ki ji pripada. Zanimanje med člani kolektiva je precejšnje, tako, da nam ne bi smelo biti žal vloženih sredstev. Glede tekmovanja posameznikov, pa sem mnenja, da bi bilo potrebno število panog še razširiti in tekmovanje časovno raztegniti.

KAVŠEK KARL: Čeprav gre dotedanjemu odboru vsa pohvala za prizadevanje in vložen trud, pa sem mnenja, da je treba še več pozornosti posvetiti ženskam in jih masovno prirediti vključevati med aktivne člane na področju rekreacije.

VOVČKO VILJEM: Menim, da je taka oblika, kot je tekmovanje posameznikov zelo primerne in hvale vredna, to pa zaradi tega, ker se na takem tekmovanju združujejo mlajše in starejše generacije. Žal starejša generacija ni imela dovolj posluha, tako, da smo bili v bolj skromnem številu zastopani. Ker je bilo tokratno tekmovanje prvič organizirano, apeliram na vse, predvsem pa na starejše člane kolektiva, da se takšnih in podobnih tekmovanj v

bodoče udeležujejo v čim večjem številu.

PUFLER EDI: Rekreacijska dejavnost v našem podjetju je zadnja leta zelo napredovala, vendar bi se na tem področju dalo še marsikaj narediti na primer: rekreacija naj bi se izvajala v cellem letu. Poleg letne še zimska rekreacija, katere pa naj ne bi bila tekmovalnega značaja. Nadalje bi pri vseh športnih tekmovanjih morali določiti strožje kriterije za prekrške in nešportna vedenja sotovarišev. V letošnjem (lanskem) tekmovanju je bilo nekaj takšnih izgrediv, ki bi morali biti kaznovani. Določiti bi morali koledar vseh športnih dejavnosti v podjetju. Da bi se vse to vpejalo, bo potrebno nastavitvi profesionalnega rekreatorja. Izredno posrečena je misel, katere je bila realizirana ob koncu sezone, to je športno rekreativno tekmovanje posameznikov. Menim, da bi moralo biti to tekmovanje časovno bolj raztegnjeno. Namesto šaha, kateri ni privabil zainteresiranost posameznikov, predlagam, da se vpelje atletika. Tek na 2 ali 4 km bi bilo primeren, obenem pa bi pokazal tekmovalčevu rekreativno dejavnost skozi vse leto.

POGOVARJALI SMO SE...

Za drugo številko našega glasila v letu 1975 sem se v rubriki »pogovarjali smo se«, odločil predstaviti vam, drage sodelavke in sodelavci, vodjo naše najmočnejše TOZD, inženirja Staneta Kirna. Njegovi odgovori so vsebinsko in idejno tako zajeti, da ne bi bilo odveč marsikatero njegovo misel dodobra predelati ter preiti iz besed k dejanjem. Sicer pa tov. Stane, izvoli!

STANE ing. KIRN — vodja TOZD I

V letošnjem letu izteka 20. leto, odkar moje ime dopolnjuje statistiko zaposlenih v steklarni Hrastnik. V začetku kot strugarski vajenec, strugar, tehnolog, vodja priprave dela in sedaj po reorganizaciji v TOZD, moje najzahtevnejše delovno mesto, katerega teže se globoko zavedam. Že sama delovna doba, ki je šla mimo hitreje kot sem se zavedal, da človeku določene izkušnje. Drugi del, ki delovne izkušnje povezuje, je potreba po nenehnem izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju, katero je v današnjem hitrem tehničnem in tehnološkem procesu nujno potrebno. Tako sem v tem času dokončal še srednjo tehnično šolo, višjo šolo za organizacijo dela, medtem ko trenutno nadaljujem študij na II. stopnji ekonomske fakultete v Ljubljani.

Za nami je leto izrednih gospodarskih napreznj. Nelikvidnost, inflacija in še kaj, sta neločljivi spremljevalki skoraj vsake OZD. Kako ste reševali vse te težave v TOZD I, kot najmočnejši obratni enoti OZD steklarne?

Sam si že omenil, da problemov v minulemu letu ni manjkalo. Težav, ki so se skozi vse obdobje nizale ena za drugo, v tem razgovoru res ne bi bilo mogoče razjasniti. Zato naj navedem le nekatere. Velika sprememba ekonomsko-gospodarskega položaja doma in v svetu z vsemi posledicami nenehnih podražitev osnovnih surovin, energije, pomanjkanje delovne sile, padec konjunktura zaradi splošno znanega stanja in kot drugi del velikih preizkušenj, ki časovno sovpadajo z naštetimi problemi, je organizacija po TOZD. Problemi, ki se pojavljajo, so različnega karakterja. Za njihovo odpravo so potrebni

včasih samo strokovni posegi posameznih strokovnjakov, katere jim nalaga že samo delovno mesto. Pri odpravljanju teh problemov, če so bili v območju našega TOZD, nismo imeli posebnih težav. Druga kategorija pa je reševanje problemov, za katerih odpravo smo odvisni od druge TOZD ali DSSS.

Te poti pa so na posameznih mestih prelabo definirane. V takem primeru je odprava takšnih problemov otežena in težavnejša, rezultat pa slabši kot naj bi sicer bil. Ker so bili ti primeri precejkrat prisotni, se je v tej smeri že pričelo z izpopolnjevanjem sistema boljšega funkcioniranja v sklopu OZD med TOZD in strokovnimi službami v DSSS.

S kakšnimi rezultati je vaša TOZD končala minulo leto?

Dokončnih rezultatov sicer še nimamo, ker še ni izdelan zaključni račun. Bojazni, da bomo poslovno leto v OZD in s tem tudi posameznih TOZD zaključili ob nenehnih podražitvah in padcu konjunktura v minulemu letu 1974 z negativnim finančnim rezultatom, ni več in upam, da bo mogoče formirati vsaj nujno potrebna sredstva sklada skupne porabe.

Ceprav sva pričela najin pogovor z nekakšno bilanco; obračunom minulega leta, pa se mi zdi, da bi ga lahko tudi kako drugače. Po dosedanjih praktičnih pokazateljih smišla TOZD nismo sprejeli kot bi ga bilo potrebno?

Že na prejšnje vprašanje mi ni bilo mogoče dati konkretnega odgovora. Rezultati po posameznih TOZD bodo sicer znani, vendar zaradi zapletenosti ugotavljanja, realnost obračunov ni mogoče jemati povsem stoodstotno. Posamezne razdelitve stroškov so na podlagi ocen, kajti za vse kategorije stroškov ni bilo merilnih naprav. V tem letu je sicer teh postavk dosti manj, tako da se bomo lažje in postopoma približevali realnejšemu ugotavljanju rezultatov po TOZD, delitvi po ustvarjenih rezultatih in s tem tudi pravemu namenu TOZD. Kot veš, je bila v minulemu letu odločitev, deliti OD za vse po enotnem merilu — rezultatu celotne OZD, samo zaradi te problematike. Če sem prav razumel vprašanje, je to odgovor nam? Mnenja pa sem, da je potrebno v to smer več skupnih naporov, da bo to prehodno obdobje čim krajše in se bomo lahko kasneje intenzivneje sprijeli s težavami in problemi današnjega časa.

Kot vodja TOZD si poleg neposredne odgovornosti za proizvodnjo, zadolžen tudi za pravilno in korektno delovanje samoupravnih organov kot tudi samoupravljanja v vaši TOZD nasploh?

Res je. Naloge, ki izhajajo iz mojega delovnega mesta, so tudi neposredna odgovornost za zakonitost in pospešenost samouprave kot širše družbene usmeritve. Na tem področju smo po reorganizaciji večkrat v dilemi glede raznih pravic in dolžnosti posameznih samoupravnih organov, ker so ostali na nivoju OZD še nekateri samoupravni organi. S sprejemom nekaterih samoupravnih aktov, ki

bodo to dopolnjevali, pa smo zaradi res velikih sprememb v našem družbenem in samoupravnem življenju, v zaostanku. Ko bomo zaključili tudi to fazo upam, da bodo TOZD dobile mesto in pomen, katero jim ga daje naša družbena skupnost.

S kakšnim planom in željami vstopa vaša TOZD v tekoče leto in kako ocenjuješ plan OZD steklarne za leto 1975?

Koncepti planov za proizvodnjo v TOZD, kakor tudi za celotno OZD so že pripravljene za obravnavo. Velika in odgovorna naloga čaka sedaj odbor za plan in gospodarstvo, kakor tudi celotno strokovno in samoupravno vodstvo, da ga prouči in po potrebi dopolni ali pa predlaga konkretne spremembe.

Plan naj bo odraz realnih možnosti brez vsakih že vnaprej zna-

nih odstopanj v smeri zategovanja ali labilnosti. Takšen nam bo potem dal možnosti za realna predvidevanja na podlagi vseh drugih ocenjenih parametrov. Iz tako sestavljenega plana lahko potem pričakujemo poslovanje tekočega obdobja, seveda z nalogo, da odstopanje od tega plana ni več mogoče. O planu toliko!

Pri željah pa se moramo najprej zavedati, da so to plačila za lastne žrtve. Čim večja bo častna žrtev, večja je lahko tudi želja in tudi ta bo izpolnjena. To pa ne velja samo za posameznika, temveč za slehernega člana delovne skupnosti.

Realne možnosti za dobro poslovanje v tekočem obdobju so prisotne. Seveda ob takšnem razmerju cen surovin in energije na eni strani ter na drugi strani cen naših izdelkov. Dobri rezultati pa

(Nadaljevanje na 16. strani)

IN MEMORIAM MIHAEL FLIS

Jesen se je iztekala, ko se je v mirno četrtkovo jutro kot mora zavlekla med nas novica, da se je hudo ponesrečil član našega kolektiva Mihael Flis. Prenekateri so bili prepričani, da poškodbe niso tako hude.

Žal je bila resnica kruta, neizprosna in tragična. Pod težo svojega traktorja Miha ni vzdržal. Ceprav je bil fizično močan, njegov organizem pa izredno zdrav, je bilo to vse skupaj premalo, da bi se lahko izognil zanj in za njegovo družino tako hudim in nena-domestljivim posledicam. Traktor, ki si ga je tako želel in ki mu je bil v ogromno pmoč pri njegovem napornem delu doma, je bil takrat tudi neposredni vzrok njegove pre-rane smrti; smrti, ki je vzela otrokom očeta, ženi moža in nam marljivega sodelavca ter člana naše socialistične družbe.

Miha se je rodil 1. 12. 1935 v Lokavcu. Njegova otroška leta so bila vse prej kot srečna. Okupator mu je odpeljal očeta v koncentracijsko taborišče. Mati pa mu je tako bolehalo, da je Miha cela 4 leta preživel pri teti v Zidanem mostu. Po vrnitvi domov, mu je mama kmalu umrla. Nedolgo za tem so se preselili v Turje, kjer je Miha do odhoda k vojakom delal doma. Po vrnitvi iz JLA se je leta 1959 zaposlil v rudniku Laško in leto za tem v rudniku Hrast-

nik. Tudi tukaj ni dolgo vzdržal. Junija 1966 se je zaposlil pri nas, kjer je ostal vse do svoje tragične smrti. Ceprav je med nami preživel razmeroma malo časa, pa si je pridobil izredno velik krog prijateljev, ne samo med svojimi sodelavci pri zunanem obratu, temveč povsod, kjer se je pojavil. Miha je s svojo korpu-lentno postavo vzbujal pozornost vsakega. Ceprav izredno močan, pa je imel milo, da ne rečemo otroško srce. Rad je bil vesel, ceprav mu življenje ni bilo ravno temu primerno. Nobeno delo mu ni bilo preteško, nobena ura prebita v tovarni predolga. Tako kot je živel v tovarni, tak je bil tudi doma. Rad je pomagal so-sedom, zato ni čudno, da so ga z leti kmalu vzljubili ter ga spoštovali.

Ceprav je garal od jutra do mraka, pa si je vedno našel toliko časa, da je bil lahko še v družbi svoje družine. Mili, Mihelca, Ani, Tonček in žena so radi prisluhnili glasu njegove harmonike. Ob takšnih trenutkih je bil Miha še posebno razpoložen in srečen. O tej sreči je vedel veliko pripovedovati tudi svojim sodelavcem na delovnem mestu. Vedno si je želel, da bi imeli njegovi otroci lepšo mladost, kot pa je bila njegova.

Žal se njegova največja želja, vsaj, kar zadeva njega ne bo nikdar izpolnila.

Ko smo ga pospremili na njegovo zadnjo pot, nismo vedeli, komu je bolj hudo, ženi, otrokom ali nam. Vsi ga bomo pogrešali. Ceprav bo na njegovo delovno mesto v tovarni prišel drugi delavec, pa ne bo tega, ki bi lahko zbrisal njegov spomin iz naših src.

Njegove želje so ostale neizpolnjene. Njegovo delo nedokončano, njegove besede neizrečene. Ostale pa so naše obveznosti, ohraniti njegov spomin tak, kakršen je bil Miha, tih, skromen, pa vendar močan in neprisljen.

Kaj naj Ti rečemo Miha v slovo?

Morda grob ni tako teman, temno je slovo, za Teboj vsi še pridemo, v tolažbo naj Ti bo

NAGRADNA KRIŽANKA

	ZNAK MESTA, DRŽAVE	SIFILIS	MUSLIM. MOŠKO IME	NAREDNIK	PLAVO-LASKA	ANTON JANŠA		ORGAN VIDA	OBČANI V SODNIŠKEM ZBORU	ANGLŠKA KRALJICA	GRŠKA CRKA	AVTOR ROMANA "ARIANA" (CLAUDE)		-FINI IZDELKI IZ GLINE KAOLINA	ZGODOVIN. SKI KRAJ V SEVERNI ETIOPIJI	"NEDELJSKI ŠPORT"	NEPREHOD. NO ČREVO	SOL CI-TRONOVE KISLINE	ZNAMENITI VERGILOV EPOS	
MUZIKA, GODBA							VELIKO GLASBENO DELO						BATINE							
100 KOPEJK							DEBELO ČREVO						ŽABICA							
DESELEJŠI DEL NOGE						ČOPASTI PAPAĞAJ					STEKLENE CEVKE (ZA PRE-ISKOVANJE)									
 <td>ŽENSKA V SU-ZENJSTVU</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>OSIP ZADKIN</td> <td></td> <td></td> <td>ŽIVALSKA NOGA</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>ŠVICARSKI PRAKANTON</td> <td></td> <td></td> <td></td>	ŽENSKA V SU-ZENJSTVU							OSIP ZADKIN			ŽIVALSKA NOGA					ŠVICARSKI PRAKANTON				
REŠITE TU DI NAGRADI NI KVIZ ZNANJA	LETALO, STRMO GLAVEC	TIP AVTO-MOBILA					PIANIST BERTON CELJ	PRIJATELJ TUJE LASTNINE				LESKOVAC			UDOR					
DRŽAVA NA PIRE-NEJSKEM POLOTOKU		PTIČJI ORGAN						MESTO NA FINSKEM				ZANOS, POLET					TANTAL			
									EPOS			REKA NA KITAJSKEM NAPRAVA ZA ODKRIVANJE LADIJ						SESTAVIL: KARLI DREMEL	ČITAJTE GLASILO "STEKLAR"	
UROŠEVAC			FENOMEN		MESTO POD DINARO			TRINOŠTVO											ŠKOTSKI PISATELJ, ZDRAVNIK (A. JOSEPH)	DRŽAVA IN PREKOP V SREDNJI AMERIKI
KOPICA, KUPCIJA				AKTINIJ			AVSTRALSKI MEDVEDEK						LUNEK	CELJE					CIRIL PREGELJ	
NAJMANJŠI DELEC SNOVI					PERZIJA						MESTO V JUŽNI AFRIKI							RIMSKA BOGINJA JEZE	ZIDNA OBLOGA	
 <td>ORODJE ZANJIC</td> <td>JAKA AVŠIČ</td> <td></td> <td></td> <td>ČETRTI RIMSKI KRALJ</td> <td>TALISOVA PIJAČA</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>MESTO V MOLDA-VIJI</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>REKA V MONGOLJI IN V SZ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td>	ORODJE ZANJIC	JAKA AVŠIČ			ČETRTI RIMSKI KRALJ	TALISOVA PIJAČA					MESTO V MOLDA-VIJI				REKA V MONGOLJI IN V SZ					
SLOVENSKI SLIKAR (FRANCE)		LOŠČILO				ČAROVIK, VRAŽAR					KRAJ NA KOROŠKEM				"MEDENA" ROSA				TUNIZIJA	
MESTO V ITALIJI (MOZAIKI)									PEROCI			ZAČASNA REŠITEV								
PAVEL KERNJAK			MESTO NA OTOKU PAŠMAN				ČAPKOVA DRAMA					VOJAŠKA PIVNICA								

POGOVARJALI SMO SE...

(Nadaljevanje s 15. strani)

so lahko le plačilo za naše dobro delo. Ničesar ni mogoče preje zahtevati kot pa bomo pripravljene ustvariti. Od nikogar ni mogoče pričakovati ničesar. Uspeh nam bo zagotovljen le ob boljši in racionalnejši organizaciji dela, večji tehnični, tehnološki in samoupravni disciplini, ki pa ji je potrebno dati prizvok polne odgovornosti slehernega člana, pa naj bo to v TOZD, kakor tudi celotni OZD.

Predno končava tale najin pogovor samo še nekaj. Normalno je, da v enem takem pogovoru ni mogoče najti vseh stvari, katere so aktualne. Pa vendar so stvari, o katerih bi lahko malo konkretnije spregovorila. Na primer, sistem nagrajevanja in stimulacije, malomarni odnosi nekaterih posameznikov do družbene lastnine, pa medsebojni odnosi. Skratka, so stvari, o katerih je vredno spregovoriti, zntvovati nekaj časa in prostora.

Da — tema razgovora bi se lahko nadaljevala v nedogled. So pa še stvari, o katerih ni več časa samo govoriti, ampak jih je potrebno čim prej spraviti in spremeniti v dejanje. Kritika okrog

našega načina nagrajevanja, ki pa je zaradi nekaterih vzrokov takšen, kakršen je; je po mojem mnenju delno upravičena. Z druge strani je pa sistem kakršen naj bi bil, teoretično naši tehnologiji težko prilagoditi. Prepričan sem, da je potrebno okrog tega CIMPREGJ nekaj narediti!

Zakaj?

Vsako kvalitetno izvršeno delo, mora biti skozi način nagrajevanja stimulacija k večjemu osebnemu dohodku in boljšemu počutju. To pa bi moral zagotoviti sistem nagrajevanja in stimulacije. Takšen način bi zmanjšal tudi malomaren odnos posameznikov, ki pa tudi niso tako redki; neprizadevne pa bi izločili.

O medsebojnih odnosih je več izrečenega kot pa storjenega. Osnovno pravilo je to, da se je potrebno zavedati, da je človeška osebnost zelo občutljiva in tako je potrebno z njim tudi postopati ne glede na njegovo delovno mesto, spol, starost. Odnosi med posamezniki TOZD bodo šli v napačno smer, če ne bomo v stanju spremeniti dosedanjega načina mišljenja. Do sedaj je praksa

pokazala, da se obravnavajo stanja nepravilnosti najraje v sosednji TOZD, namesto da bi vsak, kot pravi stari ljudski pregovor, pometal najprej pred svojih pragom, pri drugem pa iskal pozitivna dejanja, se po njih zgledoval in vključeval v svoje vsakodnevno delo. Takšen način dela bi nedvomno izboljševal medsebojne odnose, kakor tudi skupni uspeh, kateri nam je vsem osnovna želja in potreba.

Tovariš Stane, najlepša hvala za pogovor, oziroma odgovore.

Naj ob koncu pogovora z ing. Kirnom dodam samo še nekaj. Iz dosedanjih pogovorov sem spoznal, da nam je vsem skupaj želja poslovati racionalnejše, gospodariti bolje. Že res, da smo mnogokrat odvisni tudi od zunanjih faktorjev. Pa vendar se ne morem znebiti občutka, da nemalokrat delujemo nezainteresirano in se obnašamo preveč oholo. Toda mar ni tovariš Kirn lepo povedal »Ničesar ni mogoče preje zahtevati, kot pa bomo pripravljene ustvariti«. Samo toliko. Pa ne pozabimo, jutri bo spet nov dan.

Pogovarjal se je J. Premec

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v novoletni številki STEKLARJA smo prejeli 87 rešitev. Zreb je razdelil nagrade takole.

1. nagrada (50 din): Pevcin Erika.
2. nagrada (30 din): Crnkovič Milan.
- 3.—7. nagrado (po 20 din) prejmejo: Petan Marjetka, Savinc Marlenka, Platinovšek Karel, Barič Adolf, Kekič Ilija.

NAGRADNA KRIŽANKA

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bomo z žrebom razdelili 7 nagrad.

1. nagrada: 50 din
 2. nagrada: 30 din
 - 3.—7. nagrada: po 20 din
- Izretek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja, steklarna Hrastnik. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do ponedeljka, 24. februarja.

KVIZ ZNANJA

Za pravilne odgovore prejmejo izžrebami nagrade:

1. nagrada (30 din): Oplotnik Viškica;
2. nagrada (20 din): Slokan Nada;
3. nagrada (10 din): Zaletel Frida.

Nagrajencem čestitamo!